ՆՈՒՄԵՐՈ 1868

1883 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 3 ԲԻՆՃԵԼԻՆԳԻՀ

ԵԼՏԻՆՃԻ ՄԷՆԷ

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖԲԵՍԸ

ՄԷՎԱՏՏԸ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԼԻՅԷ

ՎԷ ՍԱՒԻՐԼԻՅԻ ՃԱՄԻ ԵՒՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ ՏԷՐ

ԱՊՕՆԷ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ

ԷՄԷՀԻԱԿԷ 20 ՂՐՈՒՇԱՆ

ՍԹԱՄՊՈԼ ԻԶԻՒՆ

Պէր սէնէլիք . . . . . 200 ՂՐՇ
Ալթը այլըգ . . . . . 105 »
Իւշ այլըգ . . . . . 55 »

ՎԻԼԱՅԱԹ ԻԶԻՒՆ

Բօ.թա իւէ իրսալ օլունաճագլար իշիւն

Պէր սէնէլիք . . . . . 240 ՂՐՇ
Ալթը այլըգ . . . . . 125 »

40 ԲԱՐԱ.

ԻԼԱՆԱԹ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթիրը իշիւն

1 վէ 2 վէ 3 ամսու սահիմէյէ . . 5 ՂՐՇ
Գիւնէաբ սահիմէյէ . . . . 2 »

ԻԹԹԱՐ. Պանգա, Նէրքէթ՝ վէ ուրուրը սարրաֆիյէյէ այիտ իլանաթ.

2 վէ 3 ամսու սահիմէլէրէ . . 6 ՂՐՇ
Գիւնէաբ սահիմէյէ . . . . 4 »

Զիյատէ մուատէթ իշիւն իլանաթա այրը բապարըլըգ օլուր։

Մէվատար նաֆիսայա տայիր պէնտէր մէճմանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ տէր։

40 ԲԱՐԱ.

Իսարէանէսի, հէյէթը թահրիրիյէսի վէ մաթպասը, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 խանէսէ տիր։ — Կազէթանրն ումուրը իտարէ վէ թահրիրիյէսինէ այիտ քեազիֆէի մէվատա հագգընտա Միւտիրի կազէթա Տիգրան Ճիվէլեկեանա միւրաճաաթ օլունաճաղը կիսի, քեազիֆէի մէքեաթիպլին տախի անրն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա իսէր։

ԿԻՒՆԼԻԻՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Պապը Ալի իլէ Այմանեա վէ Ֆըրանսա վէ Աւսթրիա տէվլէթլէրի պէյնինտէ թահթը միւզաքէրէյէ ալընմիշ օյան թիճարէթ ահտնամէլէրի միւզաքէրաթը շիմտիյէ գատար բէք ադրը պիր սուրէթտէ տէվամ իթմէքտէ օլսրղընտան, պէթթաղ ինկիլթէրրա տէվլէթի իլէ պու խուսուսա տաիր վուգուտ պուլան մուխապէրաթ վէ միւզաքէրաթ տախի թէրագգը իտէմէմիշ տիր։ Անճագ ինկիլթէրրա տէվլէթի՝ հէր տէվլէթտէն գիյատէ պու մէսէլէտէ իպրաղը հիւսնիւ նէյէթ իթմէյէ միւհէյյա պուլունմագտա իմիշ։

—

Կէօմրիւք ռուսումընրն պիր սուրէթը ճէտիտէտէ ալընմասընա տաիր օլարագ Ռուսումաթ միւշավիրի Պէրթրամ էֆէնտի թարաֆընտան Թէրթիպ օլընան նիզամնամէնին եագընտա մէվզրի իճրայէ վազը իշիւն իյճապ իտէն թէտապիր Ռուսումաթ էմանէթի թարաֆընտան իճրա իտիլմիշ վէ պու թագտիրտէ վարիտաթը ռուսումիյէ բէք չօգ թէղտեիւտ իտէճէկի թախմին օլունմագտա իմիշ։

—

Ցույունը ումումիյէի Օսմանիյէտէն Պալգան քիւրիւք հիւքիւմէթլէրինէ խապէթ իտէն հիսսէլէրէ տաիր ինկիլթէրրա սէֆիրի լօրտ Տիւֆրին թարաֆընտան Պապը Ալիյէ իճրա օլունան թէպլիղաթը չիֆահիյէյէ պու հաֆթա զարֆընտա ճէվապ վէրիլէճէք տիր։

Իպպու ճէվապըն հէր թարաֆ մէնաֆիինէ մուվաֆիգ կէլէճէյի վէ լօրտ Տիւֆրինին թէքլիֆինի թաատիլ իտէճէք սուրէթտէ օ. լաճաղը մէմուլ տը։

—

Բաթէնթա ռուսումընրն ալսը՝ ինկիլթէրրա տէվլէթինտէն պաշգա պիրճիւմէլ տէվլէթլէր թարաֆընտան գապուլ օլունմուշ վէ տէվլէթը միշարիլէյհա ճանիպինտէն տախի պու կիւն եարրն գապուլի մէմուլ վէ մունթազէր պուլունմուշ օլտուղունտան, ռուսումը մէզքուրէ հագգընտա լազըմ կէլէն նիզամնամէնին թանզիմ օլունմագտա օլտրը իշիւրիմիշ տիր։ (Թ. Հ-էյէ-Ր)

—

Ազանա վիլայէթինտէ 200,000 հէքթար պէօյիւքլիւիւնտէքի պաթագլըգլարը գուրութմագ վէ իւշ նէհրին սէվահիրինէ սէվլէր չէքմէք վէ նումուրթազլըգտա տախի պիր լիման ինչա էյլէմէք իւզրէ կէչէնտէ Մ. Սրբիրաքի Ազանիյէ վէրիլէն իմթիյազ ահքեամընը իճրա իթմէք իւզրէ Պանգը Օսմանինին թահթը իտարէսինտէ օլարագ Պանգ տը Գոնթանթինօրլ վէ Պանգ Ֆրանգօ էժիրսիէն իլէ սահր պազը մուէսէսաթը սարրաֆիյէտէն միւրէքքէպ պիր Անոնիմ գումբանեա թէչէքքիւլ իթմիշ օլտուղու մէսմուլ տը։

—

Էվվէլճէ Պապը Ալինին մուվաֆագաթընը իսթիհսալ իթմէքտիզին պազը մուգարրէթընը իճրասընա թէշէպպիւս իթմէսինտէն տօլայը ճէպկէը Լիսնան միւթասարրըֆը վասա բաշա հաղրէթլէրինէ ճանիպը Պապը Ալիյէ թէպլիղաթ վուգու պուլտուղու հավատիսինին պիասլ ու էսաս օլտուղունու Մ-մուլ եազըյօր։

—

Զաթը հաղրէթը Շէհրիյարի թարաֆընտան իթալիա գրալընա իթա պուլյուլան նիշանը իմթիյազընն անգարիպ պիր միւշիր վասէթասըյլա Բօմայա կէօնտէրիլէճէկի իշտիրմիշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԼԻ

Տիւնքի կիւն Պանգը Օսմանի տիրէքթօրը Մ. Ֆօսթըր ճէնապլէրի Պապը Ալիյէ կիտէրէք Սատրազամ Սոֆտ բաշա հաղրէթլէրի գօլէրատան 39 վէֆիյաթ վուգուպուլմուշ տըր։ Սահիր մահալլէրտէն ալագիր. հոկտեմբերին 17ընտէն պէրու խապէր ալընամարշ տըր։

—Գալաթատա Եիւքսէք Գալտրրմատա միհթէրեգ օյան հաղրրմա մաղազասընը սիկուրթա իտէն գումբանիանընն միւտիրը ումումիսի՝ հարիգը մէզքիւր հագգընտա պիզզաթ իճրայի թահգիգաթ իշիւն Ռէչթատան Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր։

Մէզքիւր մաղազատան էվվէլճէ նագլ օլունմուշ օյան իքի սանդրգ էսլայ՝ Գալաթատա տիկէր պիր մաղազատա պուլունմուշ տըր։ Թարաֆը զապթատան թահգիգաթա քէմալը շիտտէթլէ տէվամ օլունըյօր։

—Լիվէրի սապահ Սարայ Պրունու էօթէսինտէ ֆէնէր ճիվարընտա գարայա օթուրտգլարընը եազընրղընմիշ իքի ինկիլիզ վարօրը՝ եիւքսէքլիրինտէն պիրէր մզգտարը իկրաճ օլունարագ տիւն սապահ գուրթարըլմըշլար տըր։ Մէզքիւր վարօրլարընն տիւչար օլարագլարը զարար բէք ճիւղի իմիշ։

—Շու արալըգ քէսրէթ իւզրէ Ռումելիտէն վէ Ռուսիատան կէլէն Իսլամ մուհաճիրլերի՝ մուհաճիրին գօմիսիօնը Թարաֆընտան բէյտէրբէյ միւճասիպ մահալլէ. բէ սէվգ օլունարագ իսքեան իտիլմէքտէ իմիշ։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Աժանս Հավաս գ-ոմբանեասը Ֆոբֆընտան հրատարակեալ Ռէգուլիւ օլընան Ֆէնէր-ֆլէր տէր։

Պերլին 14 Նոյեմ.

Մատրիտ կիտէճէք օյան վէլիի ահտ բրէնս՝ կիտէճէյի թարիգի թէպտիլ իտերէք. Նոյեմբեր 18տէ ճէնօվատան վարօրա բաքիպ օլաճագ, վէ 21տէ Վալանսա միւվասէլէթ իտէճէք տիր։

Բէթէրսպուրկ 14 Նոյեմ.

Թ-ոյէրը պիւտժէտէ 24,000,000 ռուպլլըգ պիր մէպլաղ ալըգ օլտուղու իտտասընը Կ-ուէր Օֆ-էլ թէքզիպ իտիյօր։

Պերլրատ 14 Նոյեմ.

Ալէքսինայտա գարբըզըլըգլար հուսուլէ կէլմիշ իսէ տէ, ֆագաթ սայքի տէրագապ սապիշ ու ինթիզամ իատէ օլունմիշ տըր։

Աժանս Բիւմէէր Վուէլ Մ. Ինկլիզրը Ռ-ոբ-ֆընտան հրատարակեալ Բէգուէր օլընան Բէլէրֆ-ֆլէր տէր։

Պերլին 14 Նոյեմ.

Վէլիի ահտ բրէնսին Մատրիտէ ազիմէթի կէլէճէք ճումատա էրթէսինէ թէէխիր օլունմուշ տըր։

Մ. տը Կիէրա՝ Գոնթ Հայֆէլտ վէ Իմբէրթօր վէ Վէլիի ահտ իլէ միւլագաթլար իճրա իթմիշ տիր։

Լօնտրա 14 Նոյեմ.

Թամաթավտա 7000 Հովալը թօբլանրպ, պունլարրն մագսէտի՝ Ֆրանսըզլարրն իլէրուլէմէսինի մէն իթմէքտէն իպարէթ տիր։

ԱԶԳԱՑԻՆ

Կրօն. ժողով տիւն Բաթրիգխանէտէ իճթիմա իտէրէք, պազը մէսալին միւզաքէրէսիյէ մէշղուլ օլմուշ տըր։

Սամաթիա Եէնի Մահալլէսինտէքի Ս. Յակոբ քիլիսէսի Թաղ. խորհուրդըյլա Սամաթիա Ս. Գէորգ քիլիսէսի բաբաղլարը արասընտա սուլհ իշիւն իճրասը մուգարրէր օլտուղընը կէչէնտէ եազմըշ օլտուղունտան, բաթրիգխանէ՝ Օրացոյցն իմթիյազը քէնտիսէնին օլտուղունու վէ պունուն հասըլաթը մագսէտար խարա մէպնի Ս. Փրկիչ խասթախանէսինէ թախսիս օլընտրզընը ճէվապէն պէէան իթմիշ տիր։

Մէարիֆ նէզարէթի՝ պու ճէվապտան մէմնուն օլարագ ասհապը իսթիտայը եօլա գօյմուշ իսէ տէ, մէրգուման պու տէֆա էրմէնիճէ հրուֆթա թիւրքճէ Օրացոյց թապ իթմէյէ բուխսաթ թալեպ իթմիշ օլտրգլարընտան, նէզարէթը միւշարէլէյհա՝ պալատտէ զիբը օլունան թէզքէրէ իլէ պու իսթիտայը բաթրիգխանէնին նաղարը տիդգաթընա հէվալէ իթմիշ, վէ կրօն. ժողով տա Օրացոյցն էրմէնիճէ հրուֆթա թիւրքճէ թապընը տախի այնը իթիրազա ռէտտ իթմէյէ գարար վէրմիշ տիր։

—

Տիւն Քաղ. ժողով տախի Մաքսուտ Սիմոն պէյ հաղրէթլէրինին Ատենապետութիւնը թահթընտա իճթիմա իթմիշ տիր։

Էվվէլճէ վուգու պուլան տավէթէ իճապէթլէ Ա. Ջունդ էֆֆտիւն Քաղ. ժողովա կէլէրէք, Նուպար-Շահնազար մէքթէպինին էմվալ ու էշեասը վէ մաթլուպաթ ու տուլյունաթը խուսուսընտա քէնտիսի վէքիլ վէ մէսուլ օլմայըզ Նուպար բաշա հաղրէթլէրի օլարընը վէ հաթթա մէքթէպին պինասը տա բաշալ միւշարէլէյհին վալիտէսի իւզէրինտէ պուլունարընը, վէ քէնտիսի հէր նէ գատար պիր վագթ Նուպար բաշայա վէքիլ իտի իսէ տէ, չիմտի միւշարէլէյհ իլէ հիչ պիր միւնասէպէթի օլմատընը վէ օ հալտէ Ադգ. Վարչութիւնին տօղրուտան տօղրույա Նուպար բաշա հաղրէթլէրինէ միւրաճաաթ իթմէսի լազըմ կէլտիկինի մէճլիսէ պէյան իթմիշ տիր։

Քաղ. ժողով իսէ պունա ճէվապէն տէմիշ տիր քի, մատամ քի մէրհում Շահնազարեան կարապետ վարդապետին 1000 լիրասընա պիր մըգտար տահա զամմ օլունարագ, Ադգ. Վարչութիւնը ռիզասը թահսիլ օլունմագընը պիր մէքթէպ քիւշատ իտիլմիշ վէ մուախիսէրէն պու մէքթէպ պօրճլու պրագըլարագ մէրհում վարդապետին վասիյէթ իթտիկի մէպլաղ տա իւսթէ կէթմիշ տիր։ օ հալտէ պու պին լիրա մէյատանա չըգմագ լազըմ կէլտիկինտէն, օ վագթ վասիյէթին իճրասընա մէմուր օլան զաթըն վէքիլինտէն (Եանի Ջունդ էֆֆէնտիտէն) մէպլաղը մէզպուրը արամագ Վարչութիւնն ֆէրիդէի զիմմէթի տիր։ Իմտի Քաղ. ժողով՝ պու պապատ քէնտիսի (Ջունդ) Նուպար բաշա իլէ միւզաքէրէ իտերէք, իշէ պիր գարար վէ թէպպիր իթթիֆաղ իթմէսինի Ջունդ էֆֆէնտիյէ թավսիյէ իթմիշ տիր։

* *

Վանօրէից խորհուրդ՝ էքսիլէն իքիճիսանի աղալարընն եէրինէ Ազատալլահ Գէորգ իլէ Արշակ Յակոբ էֆֆէնտիլէրին ազա թային օլունմասընը թէքլիֆ իթմիշ, վէ Օրմանեան Գեր. Տ. Մաղաքիա վարդապետին եէտիրլէ մուամլէյհիմա էֆֆէրին մուվաֆագաթը էվվէլճէ թահսիլ իտիլտիկինի խապէր վէրմիշ օլմաղլա, Քաղ. ժողով պու թէքլիֆի պիլգապուլ ինթիսապը թաստիգ իթմիշ տիր։

* *

Վան Ադգ. Վարչութիւնը՝ եէնի թային օլունան Առաջնորդ. Տեղապահ Գեր. Տ. Պողոս Սրբազանընն թաստիգը մէմուրիյէթի իշիւն Պապը Ալիտէն պիր պույրուլթու ալընըպ Վան հիւքիմէթը մահալլիյէսինէ իրսալընը թալեպ իթմիշ օլմաղլա, Քաղ. ժողով պու պապատ թագրիր եազմապա գաբար վէրմիշ տիր։

* *

Պու իքի մէճլիսլէր տէ եանի կրօն. վէ Քաղ. ժողովար սաաթ 10 պուչուղա գատար իճրաի միւզաքէրաթ իթտիքտէն օնրա տաղըլմըշար տըր։

—

Տնտես. խորհուրդ տախի Ամասեատաքի Հաճի քէօյիւնտէն օլուպ Տէրսաատէթտէ իգամէթ իտէն միլլէթտաշլարըմըզը պիր մէսէլէսինի տիւն թէսվիյէ իթմիշ տիր։

Պունտան 25 սէնէ գատար մուգատէմ պուրատա պիր Ընկերութիւն թէչքիլ օլունըպ ադչէ թօբլանմըշ վէ պիր ադարէթ ալընարագ գարիյէի մէզքիւրէ մէքթէպի նամընա թախսիս իտիլմիշ. մուախխարէն միւրուրը զէման իլէ մէզքիւր Ընկերութիւն տաղըլըպ ադչէ վէ էմվալ ու էշեասը էօթէտէ պէրիտէ գալմըշ տըր։

Տնտես. խորհուրդ՝ մէզքիւր Ընկերութիւնն սանդըղընը բաթրիգխանէյէ կէթիրտերէք աչմըշ վէ իչինտէքի էվրագ ու զույուտաթը պարագ, իճրաի իյճապընը մէրգուման միլլէթտաշլարըմըզա վատ իթմիշ տիր։

—

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ

ԹՐԱՄՎԱՅ ՇԻՐՔԷԹԻ

ԻԼԱՆ

Պէհէր էսհամըն ալթուն ադչէ օլարագ 12.50 ֆրանգլըգ 3 նումէրօլու ֆայիզ գուրընը՝ 1883 ալաֆրանկա դեկտեմբեր 1տէ Շիրքէթին սանտըղը թարաֆընտան թէէտիյէ օլունաճաղընտան, նիզամա մուվաֆիգ պէրէլարը՝ նոյեմբեր 23տէն իթիպարէն ճումատա վէ բազար էրթէսի կիւնլէրի մէվգիի մուայէնէյէ գապուլ օլունաճաղլարը, վէ թէէտիյաթը 8 կիւն սանդրա վուգուա կէլէճէկի էսհամ համիլլէրինէ խապէր վէրիլիր։

Միւտիրը Ումումի

Ա. ԹՐԻԼԼ

Տէրսաատէթ 15 Նոյ. 1883 2—1

ՏՕԳԹՕՐ ՏԱՏԸՐԵԱՆ

Տօգթ. Տատրեան Պէյօղլունտա Թագսիմ սօգաղընտա 32 նումէրօլու քէնտիխանէսինտէն մատտա Սթամպօլ Թարաֆընտա քի բաղպէթլու միւշթէրիլէրինէ գօլայըգ օլմագ իշիւն Եէնի ճամիտէ Բօսթախանէ գարշըսընտա 12 նումէրօլու Էրճիեաս էճզախանէսինտէ հէր կիւն սապահտան էօյլէնէ գատար պուլունուպ, չարշէնպէհ վէ ճումատա էրթէսի կիւնլէրի տէ սաաթ 3տէն 6 գատար մէգքիւր էճզախանէտէ ֆագիրէրի մէճճանէն թէտավի իտէճէք տիր։ 10—2

ԹԱՐԻԽԻ ԷՎՐՕԲԱՑԻ ՃԷՏԻՏ

ԻՍԿԻԼԷԽՈՒՆ ԲԵՐԵՎԱ

20

ԱԼԷՄԱՆԻԱ

Պիրինճի Շարլըն գաթլինտէն ասնրա պիր միւտտէթ ինկիլթէրրա գրալըզ դալըպ, նիհայէթ միւշարէլէյհին օղլու Իքինճի Շարլ ան պիր սէնէ սիրկիւնտէ վէ զարուրէթտէ էօմր կէչիրտիքտէն սանրա, կէլիպ քէնտի բէտէրինին թախթընա գու�ինէտի։

Պիրինճի Շարլըն գաթլինէ սէպէպ օլանլարտան էրէյիճէ ատէվլէր եա ճէլլատըն պաթթաբ ալթընտա եա իրտե, քէնտի ճէղալարընը չէ.քտիլէր· պիր թագըմը տախի գաչըպ նէֆսլէրինի գուրթարտըլար։

Բօլիթիգայի ումումի իլէ միւնասէպաթը պուլունմայան մէղքիւր էլէմանագ վագալարըն հիքայէսինտէն սարֆը նազար իտէրիպ։

1661 սէնէսի յունվարըն 6ընտա, էէնի պիր ֆէսատ պաշկէսօսթէրտի իսէ տէ, էլ պաշը օրանլարտան 12նէֆէրի ասըլարագ տասյիչի հալ թէ.քարէն իատէ օլունտու։

Օլ թարիխէ տէկին, ինկիլթէրրանըն, տայիմա սիլահ ալթընտա պուլունան մախսուս պիր տայիմի օրտուսու պուլունմամագտա իտի։

Ֆագաթ պու սօն ֆէսատ սէպէպի իլէ, ասա.քիրը մուհաքըզա նամը թահթընտա 5000 քիչի սիլահ թահթընա ալընը, ինկիլթէրրանըն մէվճուտ տայիմի օրտուսու պունտան պաչարը։

Սէնէյի մէզպուր մայիս այընտա, Իքինճի Շարլ, Բօրթուգալ դրալընը գըզը իլէ էվլէնիպ, 500, 000 ինկիլիզ լիրաը ճէհէդ կէթիրէն պու էէնի գրալիչա, քէնտի չախսընտան զիյատէ, պէրապէր կէթիրմիշ օլտուղու իչպու եարըմ միլեօն լիրա իլէ գրալը մէՄՈՒՆ ԳԼՈՒՄԸՀ իտի։

Գրալ հաղրէթլէրի, պատէհու Ֆրանսա իլէ Պէլճիգա հուտուտընտա պուլունան Տընքիրք չէհրինի սաթը իսէ տէ, կէրէք պու բարա, կէրէք գրալիչանըն կէթիրմիշ օլտուղու եարըմ միլեօն ինկիլիզ լիրաը, վէ կէրէք տահա սայիր պիր չօգ ալթուն, էօլտիյիւ սաաթա գատար էթրաֆընա թօբլամըշ օլտուղու մաչուգալարընա սարֆ իտիլիպ, ազ վագըթտան մահվ օլտուլար։

Տիչէսլիք մէսնէտինէ եւ.քսէմիշ օլան պու գատընլար, գըրալ իլէ պէրապէր զէվգ ու սէֆա իլէ էօմր կէչիրտիքլերի հալտէ, պիչարէ գրալիչա, պու գարըլար իչին եւ.ուզ իւսթիւ պրագդրիշ իտի։

1664 սէնէսինտէ Հօլանտա իլէ ինկիլթէրրա պէ.յինտէ իլանը հարպ օլունուպ, 1667 սէնէսինէ տէկին, տէնիզ իւզէրինտէ պիր թագըմ տէհշէթլի մուհարէպէլէր վագը օլտու։

1665 սէնէսի իպթիտասընտան եումուրճագ իլէթի տախի պաշկէսօսթէրիպ, մայիս այընտա օլ տէրէճէտէ քէսպի չիտտէթ իյէտի քի, գաչմայա միւգթէտիր օլապիլէնլէրին քեաֆֆէսի տախի Լօնտրա չէհրինի պըրագըպ տիչարը չրգմաեա մէճպուր օլտուլար,

Սեպտեմբեր այընտա, նէֆսի Լոնտրա չէհրինտէ, պու զալիմ իլէթտէն էօլէնլերին մըգտարը հաֆթատա 8—10000 քիչիյէ իպլաղ օլմուշ իտի, ֆագաթ սօնրատան զուհուր իտէն չէտիտ պօրլալար, հավաեը թէմիզլէյիպ, պու ֆէլաքէթի պասթըրտըլար։

Եալընըզ Լօնտրա չէհրինտէ, պու տէհշէթլի իլէթտէն 100000 նէֆէր էհալի թէլէֆ օլմուշ իտի,

Հէման անճագ պիր սէնէ սօնրա տախի, եանի 1666 սէնէսի սեպտեմբերին 2ինճի կիւնի կիճէ եարըսընէն, Լօնտրանըն Բուտինկ Լէյն նամ մահէլլինտէ, պիր ֆրունտան աթէշ զուհուր իտէ.էք, օլ ուլու չէհրին իւչ գըսըմտան իքիսինի քիւլէ թահվիլ իյէտի։

Զաթէն եաղըն սըճագ վէ գուրագ կիտիպ, -լ վագըթքի ախշակ խանէլէր գավ քէսիմիշ իքէն, պիրտէ չիտտէթլի բիւզկեար, աթէշի պիւսպիթիւն աղտըրմըշ իտի։

Իւչ կիւն տէվամ իտէն պու ազկըն աֆէթտէ, 400 սօգագ, 13, 200 խանէ, վէ 89 քիլիսէ եանըպ քիւլ օլտուլար։

Պու ճիւմլէ իլէ մէգքիւր «պէօյիւ.ք եանկըն» տիկէր պիր ճիհէթլէ տախի էհալի իչիւն պիր նէրմէթ սաեբլաճագ իտի։

Զիւնքի օ կիւնտէն իթիպարէն չէհրին սօգագլարը կէնէչէնէրէ.ք վէ եէնիտէն միւ.քէմմէլ թուղա էպնիյէլէր եարըլարագ, Լօնտրա չէհրի պիր բայիթսթա չաեան ըէնկ քէսպ իյէտի.քտէն պաչգա, պու սուրէթլէ կէրէ.ք չէհրին հավասը էյիյէ թէպտիլ օլտուղունտան, վէ կէրէ.ք միւ.քէմմէլ լաղըմար եարըլտըղընտան, 30—40 սէնէտէ պիր քէրրէ կէօրիւնմէ.քտէ օլան մեգքիւր վէպա խասթէլիյի տէ, օ կիւնտէն պէրու բեամիլէն մահվ օլմուշ տըր։

Իքինճի Շարլ, հէման 25 սէնէ իճրայի հիւ.քմ իթտի.քտէն սօնրա, 1685 սէնէսի փետրուարըն 2 սինտէ, քէնտինէ նիղուլ խապէթ իյէտիյինտէն, ֆիւճճէթէն վէֆաթ իթտի։

Միւթէվէֆա գրալ, չօղտան պէրու Բրօթէսթանդրը թէրբ իտիպ Գաթօլիքլիյի գապուլ իթմիշ, վէ Գաթօլիքլիքտէ էօմիւշ իտի։

Իքինճի Շարլըն գարնտաշը Իքինճի ճէյմս թախթա գուուտ իյէտիյինտէ, 50 եաշընտա պուլունմագտա իտի։

Ճէյմս, պէօյիւ.ք խլահաթլար վատլերի իլէ իճրաի հիւ.քիւմէթ պաչլատըղընտան, հէր թարաֆտա սատագաթ նիշանէլերի, մէսրուրէյէթ վէ մէտհիյէտէն պաշգա պիր շէյ կէօրիւնմէմ.քտէ իտի։

Ֆրանսա գրալը ինկիլթէրրատա Գաթօլիքլիյի իլէրու կէօթիրմէ.ք իչին, միւթէվէֆա գրալա մուայեէն պիր մըգտար ադչէ կէօնտէրմէ.քտէ իտի։

Իքինճի ճէյմս, Ֆրանսա գրալըթարաֆընտան քէնտիսինէ տախի կէօնտէրիլէն պու մէպլաղը կէօրտիյիւնտէ, սէվինճինտէն աղլամասընա չօգ պիր շէյ գալմատը։

Իքինճի Շարլըն ասըլ օղլու քի Մոնմաութ Տիւգասը թէսմիյէ օլունմագտա իտի, ճէյմսի թախթտան աչաղը ալմագ վէ քէնտիսի անըն եէրինէ կէչմէ.ք էֆքէտրը իլէ, մայէթինտէ 230 քիչի պուլունտըղը հալտէ, Տօրսէթ նամ մահէլլտէ գարայա չըգըպ, աղ վագըթտան 6000 միւսէլլահ ատէմ պաչընա կէչտի, վէ թօնթընա վասըլ օլտըղընտա, քէնտիսինի Ինկիլթէրրա գրալը իլան իտիպ, արթըգ ամուճասընա վերկի վէրմէմէլէրինի էհալիյէ իլան վէ բարլամէնթանըն տա տաղրլմասընը էմր իյէտի։

Մոնմաութն իւզէրինէ իրսալ գըլընան օրտու, միւմահիյէհին մայէթինտէ պուլունանլարտան 500 նէֆէրինի գաթլ վէ 1500 նէֆէրինի տէ էսիր թուութուգտան պաչգա, պիզզաթ քէնտիսինի տախի էլէ կէչիրտի, վէ 7 կիւն սօնրա Մոնմաութն պաչը, ճէլլատըն սաթըրը ալթընտա տիւշտի։

Պատէհու Մոնմաութն թէվապիլէրինտէն 320 քիչի տախի ասըլարագ, 840 նէֆէրի տախի էսիրկէյէ հիւ.քմ օլունտուլար։

Պու վուգուաթտան սօնրա գըրալ ճէյմս, Գաթօլիքլիյի ինկիլթէրրատա գաթիէն իպգա իյէմէ.ք վէ մեզհէպ սերպէսիյէթինի մահվ իթմէ.ք իւղրէ էօյլէ գըյագըզլարա թէչէպպիւս իյէմէյէ պաչլատը քի· պաչլարընտա Մոպիրինճի Լէնոօսան Բարա հաղրէթլէրի պուլունտըղը հալտէ ումումի պահրէթ սահիպի Գաթօլիքլէր տախի քէնտիսինի թագպիհ իյէմէ.քտէ իտիլէր։

Ճէյմսի պու գըյագըզլարա թէչվիգ իտէն, Ֆրանսա՝ գրալը, վէ Բէթթ նամընտա պիր Ֆիգվիթ իտիլէր։

Պիր տալտա տուրմագ պիկմէյէն պու գրալ, պիր կիւն տէ պիւսպիթիւն թէպտիլ էֆքեար իտէրէ.ք, նակէհան մէզհէպ սերպէսիյէթինի իլթիզամ իթմէ.ք թարաֆընա ֆըրլատը, վէ պու սուրէթլէ պիւթիւն Գաթօլիքլերի տէ քէնտինէ խասիմ իտէրէ.ք, Նիհայէթ իչ օ տէրէճէլերէ վարը քի, ֆհալի իլէ գրալ ճէյմսին պիրիպիրլերի իլէ իմթիզաճ իթմէլերի գապիլսրդ օլտու։

Գոմթընամբիդոպոս Շրիւզպերի, Տիվընշայր, վէ Տէնպի լորտլարը, վէ սաիր պիր թագըմ նուֆուզլու զաթլար պու ումումի խօշնուտսըզլըգտան իսթիֆատէ իթմէ.ք իսթէյէրէ.ք, Հօլանտա.տա.քի Բրէնս տ'Օրանժա պիր մէ.քթուպ կէօնտէրտիլէր, վէ կէլիպ ինկիլթէրրայը վէ Բրօթէսթանդը.ղը գուրթարմայա տավէթ իթտիլէր։

Բրէնս տ'Օրանժ, 1688 սէնէսի նոյեմբեր 1ինտէ, 62 գըթա հարպ վէ 7000 գըթա նագլիյէ սէֆինէ.լերի, վէ 15,000 նէֆէր տատ.քիր իլէ Հօլանտատան եօլա չըգըպ, 4 կիւն սօնրա ինկիլթէրրատա գարաեա չըգտը· վէ պիր հաֆթա սօնրա պիր գաչ նէֆէր լորտլար քէնտի մայէթլերի իլէ պիրլի.քտէ Բրէնսին օրտուսու իլէ պիրլէչէ.ք, քեաֆֆէթէն Լօնտրա իւ.զերինէ իլէրու տօղրու հարէ.քէթ իթմէտէ պաչլատը.ղը։

Գրալ ճէյմս, ատ.քերին պիրէ քէնտիսինտէն եիւզ չէմիրմիշ օլտուղունու կէօրտիւ.քտէ, քիւչիւ.ք էրքէ.ք չօճուղու վէ գրա.լիչա իլէ պիրլի.քտէ Ֆրանսաեա գաչը.ղը։

Ճէյմս, անճագ տէօրթ սէնէ գատար գրալըզ իթմիշ իտի։

Ինկիլիզլէր, ուզուն մէշվէրէթլէրտէն սօնրա, Նիհայէթ գաչմշ օլան Գրալ ճէյմսին գըզը Մէ.յրի իլէ, Բրէնս տ'Օրանժըն, միւթէրէ.քէն Ինկիլթէրրա հիւ.քմտարլըզը քիւրսիսինտէ օթուրմալարը.նա գարար վէրտիլէր։

Ուիլեըմ Բրէնս տ'Օրանժ վէ Մէ.յրի 1689 սէնէսի փետրվարըն 13ինտէ թաճ կիյինտիլէր։

Մէմալիքին էսքի վէ հուգուգ վէ սերպէսիյէթի իպգա օլունտըլար։

Բարլամէնթօ սրգ սրգ թէճէմմիւ իտէճէ.ք· տէվլէթէ լազմ օ.լան ադճէյի պու բարլամէնթօ թէրթիպ իյէեէճէ.ք, բարլամէնթօնուն ըէյի օլմատրգճա սուլհ վագթինտէ օրտու սագլանմաեաճագ, միւնթախիպլէր՝ բարլամէնթօ աղալարընը իսթէտիքլերի կկպի ինթիխապ իթմէեէ սերպէսթ օլաճագլար, բարլամէնթօտա հէր ադա իսթէտիկի կիպի սերպէսթճէ պէեաեը ըէյ իյէմէեէ մէզուն օլաճագ, վէ ատալէթի պիթարաֆանէ իճրա գըլընաճագ իտի։

Պու շարթլար, Ուիլեըմ Բրէնս տ' Օրանժ վէ Մ'էյրի թարաֆընտան դապուլ օլունտուլար, վէ միւշարիլէյհիմ հաղարաթը, մէզհէպի (Բրօթէսթանդը.ղը), գանունլարը, վէ միւքին սերպէսիյէթինի մուհաֆալա իյէմէ.քլիկի վատ իթտիլէր։

Հէման պիր տավա գան ադմագսըզըն իճրա օլունան իշպու ինգըլապաթ (յեղաչրջում) պէօյիւ.ք շէյ իտի։

Ուիլեըմ բրէնս տ' Օրանժ, Ֆրանսա գրալը Օն Տէօրտունճիւ Լուինին տէրէճէյի նիհայէտէ տիւշմէնի օլուպ, միւշարիլէյհ հաղրէթլէրինէ հէմէ.քքեար պուլունան Դրալ ճէյմսի ինկիլթէրրա թախթընտան աչաղը ինտիրմէ.ք թէ.քլիֆինի մէմնունէն գապուլ իթմիշ իտի։ Զիւնքի պու սուրէթլէ Ֆրանսա գրալընը, պէօյիւ.ք պիր միւթթէֆիգատէն մահրում գըլաճագ իտի։

Ֆագաթ Ֆրանսա գրալընա գարշը ինկիլթէրրա գըրալըզը մէվգըսընա եիւ.քսէլէճէ.յինի, պէլքի չօգուղ իւմիտ իթմէմէ.քտէ իտի։ Լոնտինի տօսթու եէրինէ պիր տիւշմէն կէչմիշ օլտու։

ՍՐՊՈՒՀ ԻՍԹԻԼՈՒԼԸ

Սրպիսթանտա.քի իսթիլալը հաղրը վուգուա կէթիրէն բատիգալ ֆրգասընընն սերքէրտէլէրի ալազ ու կիրիֆթ օլունուպ, զէնճիրպէնտ օլտըգլարը հալտէ Պէլկրատտա հապս օլունտուգլարընը, վէ հաթթա պունլարտան պիրինին արալթաբալ մուհաքէմէ իտիլէրէ.ք իտանա հիւ.քմ իլէ գաթլ օլունտուղունը տիւ.ք նիսսէմիպտէ եազմըշ իտի.ք։

Պու պատտէ արտըղըմըզ թաֆսիլաթա կէօրէ, իտամ օլունան մէրգումմ սէրքէրտէ՝ Տիտա Նամընտա պիր մուալիմ օլուպ, Պէլկրատտա գալէսինտէ պիր գաչ տագիգա հապս օլունտուգտան սօնրա, պիր մըգտար թիւֆէնճլի կէլիպ կէճէլէյին մէրգումը Զայղարա սիրիւ.լէմիշ, վէ օրայա մուսվասէլէթ օլունտուգտա տէրհալ մահ.քէմէ հուզուրընա չըգարըլարագ, իսթիլալը «միւշվիգը մանէվիսի» մագամընտա իտամ ճէզասընա հիւ.քմ օլունմուշ վէ պիր չէրեէ.ք սօնրա տա պու հիւ.քմ իճրա իտիմիշ տիր։

Մէրգումմ մուալիմ Եօվան Տիայա՝ անասըլ Բակուզալը օլուպ, էտէպկյաթ վէ մաթէմաթիգ ֆիլնունընը Վիէննա Տարիւլ Ֆիլնունընտա թահսիլ իթմիշ, վէ մուախարէն գրալ Միլանըն բէտէրի բրէնս Միշէլ թարաֆընտան Պէլկրատտա թէէսիս օլունան Լուդէյ մուալիմ թային իտիլմիշ տիր։

Վիէննատան Բարիզին թուղ կազէթասընա եաղըլարընա կէօրէ, Սըրպիա հիւ.քիւմէթի՝ Պէլկրատտա թէվգիֆ օլունան էշխասըն Զայչարտա.քի իսեան իլէ միւնասէպէթ վէ թաալիւգլէրի պուլընտըղընա բէ.ք գավի տէլիլ ու խապաթլար էլտե իթմիշ տիր։

Խուսուսի պիր թէլէկրաֆքն պէյանընա կէօրէ, Ալէ.քսինաց նահիյէսի ասիլէրի՝ Պէլկրատտա թէվգիֆ օլունան էշխասա պէտէլ քէնտիլէրի տէ պիր Սըրպ ժէնէրալընը վէ մէհ.քիմին պիճիւմէ մէմուրլինի էսիր թութմուշ օլտըգլարընտան, պունլար տախի թագլիա օլարագ պիր տիվանը հարպ գուրաճագլարմըշ։

Պէլկրատտա վիւ.քէլա մէճլիս մէճլիս իւսթիւնէ ադտ ու ճէմ իտուպ, հաթթա պաղը կէճէ սապահլարա գատար իճրաի միւգաքէրաթ իթմէ.քտէ պուլունույօրլար իմիշ։

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ՍՕՖԻԱՏԱՌԻ ՄԷՍԷԼԷԻ ՄԻԼԼԻՈՆ

Պէրաի թէկթիշ Սօֆիա վէ հէվալիսինէ վէ թա Պուգրէչէ գատար կիթմիշ օլան էտիրնէ Ա.ռաջնորդը Դերձակեան Գեր. Տ. Արիստակէս Սրբազան թարաֆընտան Սօֆիա մէսէլէի միլլիյէսի հագգընտա մաթպատրզա կէօնտերիլէն վարագա պէր վէճճը աթի տէրճ օլունուր։

. . . Խմբագրապետ,

Սօֆիայի ազգայնոց մէջ ծագումն առած գժտութեանց վերջ տալու համար՝ ըստ հրամանի Ամենապատիւ Բարձր Սրբազան Պատրիարք Հօր, ժամանեալ անդ պարտ ու պատշաճն տնօրինելով վերադարձաք ի Պուքրէշդ ի քընութիւն Տէր Մի.քայէլի անվայել վարանց· ուստի առ այժմ խնդրեմ Ձեր մեծապատուութենէ, որ ներիսկեալ նամակս պատուական լրագրդդ միջոցաւ բարեհաճիք հրատարակել ի բուժումն վիրաւորեալ սրտից, որով երախտապարտ կընէք զմեզ ցկեանս։

Մնամ միշտ աղօթարար

Արեւորդի Արեղեանցս

Արտիանոյ-գրչի և այլն

1883 հոկտ· 26

ի Պուքրէշդ

. . . Տէր Խմբագիր

Ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարք Հօր հրամանաւ և հաճութեամբ Ազգ· Կեդր· Վարչութեան խառն ժողովոյ՝ պարտաւորեալ յայց ելանել ի հանրութիւն մեր յանձնեալ Պուլկարիոյ վիճակաց մերազնեայ ժողովրդոց, ի 25 սեպ· հասանք ի Սօֆիա մայրաքաղաք Պուլկարիոյ, և հարկ համարեցաք

ԼԱՆԷԹԼԻ ԳԸԶ

(ՄԻՆԷՎԷՍԷ) ԷՄԻԼ ԲԻԾՈՒՐԿ

Դ·

ԱՏԱՎԼԷԹ ՆԷԼԷՐ ԵԱԲՈՐ

(1867 Նիսերոան ռէվոմ)

Կէնճ գատան՝ իւրբէրէ.ք, եավարը պիր սէտա իլէ տէտի.

—Լօ՛ր, Ալլահ աչգընա, պէնի եիւզ իւսթիւ պրագմայընը, պանա պիր նասիհաթ վէրինիզ։

Պէտալաթ գատան պէօյէճէ քէնտի քէնտինի տիւշմանընա թէսլիմ իտիյօր իտի։

Լօր՝ կէօյա պիր ազ սիւշլունտիքտէն սօնրա, պիրտէն պիրէ տէտի.

—Պէն սիպին եէրինիզտէ օլսամ նէ եարաբ ըարմ պիլի՞րմիսինիզ, Վալանթին։

—Սէօյէյինիզ, չարուգ սէօյէյինիզ։

—Պէն օլսամ, Մ· Լիւսիէն տը Լիւրանը պիւսպիթիւն չըլտրթմամագ իչիւն խոթէտիկի չէյ մուվաֆագաթ իտէր իտիմ· պիր քէրրէ քէնտիսինի կէօրմէյէ բիզա կէօսթէրիր իտիմ։

—Հիչ տիւշի՞նմէյօրմըսընըզ, Լօ՛ր· պէն անը պուրատա գասուլ իտէմմ

—Օնա չիւտկէ եօգ, հէմ սիզ ալ անըն էվինէ կիտէմէզսինիզ։ Լաքին Բարիզ պէօյիւ.ք տիր, պիր ատամ պիրիսինէ բատի կէլմէ.ք իչիւն պին տիւ.քիւ եօլ վար տը.ր· պունտան մատտա կէօյա թէսատիֆի օլարագ Պուլօնեը վէ եա Վէնտան օրմանընընն պիր թարաֆընտա եօլընըզն իւզէրինտէ տէ պուլունապիլիր։

—Գարարլաշարըլմըշ պիր միւլագաթ, էօյլէ՞ մի, պաղրրտը գօնթէս թէէկթէլ· խա՛յր, խա՛յր, պէն պունա ատա ճէսարէթ իտէմմ· · ·

Վալանթինին պու ճէվապը իւզէրինէ Լօր հիտտէթինի թուութմագ իչիւն տուտագըրընը ըսրրտը վէ կէօյա թաթը պիր սէտա իլէ տէտի.

—Սէվկիւլիւ Վալանթինիմ, սիպին եէրինիզտէ օլսամ նէ եարաճագրմը սիզէ սէօյլէտիմ· լաքին սիպին իչինիզէ դարըշմաղա նէ նկյէթիմ վէ նէ տէ հագգըմ վար տը.ր։ Պէն բահաճ ըլընընզ պօզուլաճագ տէյու կէօրիյօրըմ տա, սիպի ամըտըզմատան պու թէկլիքէյի իւզէրինիպտէն տէ.ք իթմէյէ չալըշյօրըմ. ամմա իհթիմալ քի պէն թէկլիքէյի մուպալաղալը տա կէօրիյօրըմ։ Պունընա պէրապէր, գարարլաշարըլմըշ պիր միւլագաթ՝ պէօյիւ.ք պիր ինայէթ տէյիլ տիր։ Մ· Լիւսիէնին մէյուսկյէթ վէ եա տիվանէլիկի էսէրի օլարագ զուհուրը միւհթէմիլ օլան հադիզի պիր պէտպախթը.ղը էօնիւնիւ ալմագ իւզրէ պուրատա վէ եախատ տիկէր պիր մահալտէ մէրգումմ իլէ միւլագաթ իթմէնիզտէ նէ՞ մահզուր վար, պէն ֆարգ իթմէյօրըմ, պէն էօյլէ չէյ կէօրմէյօրըմ։

Գօնթէս թէքրար եիւգինի էլլէրիյլէ գաբամը օլուպ, պիւթիւն վիճուրը սընը իլէթի կիպի թիթրէմէքտէ իտի։

Ավընը էլինտէն գաչըրը տէյու գօրգմագատա օլան ղարագքեար Լօր՝ պիր ազ սուս օլըրգատան սօնղրա եինէ տէվամ իտուպ տէտի.

—Սէվկիւլիւ Վալանթինիմ, պու տէտիքէրիմին իւզէրինէ էյիճէ տիւշինինիզ։ Պու իչտէ պիր ուչուրըմա տիւչճէք պիր պէտպախթը թութմաղը վէ տիվանէլիկինինին էօնիւնի ալմաղը.ղ։ Սիզտէն նէ՞ սագլայըմ, թարաֆընընզատան Լիւսիէնէ հէման պիր վատատա պիկէ պուլունըմ· իչթէ պու սուրէթլէ տիւն պիր ըէպուլէթին էօնիւնի ալտը, եօգսա գօնթը գուլաղընա գատար կիտէր իտի։ Մ· Լիւսիէն պիր գաչ կիւն պէքլէյէճէք· լաքին էկէր միւլագաթընընզը բէտտա իտէր իսէնիզ, թէքրար տէրիմ սիզէ, օ պէտպախթը պիր տիվանէլիկի սիպի իչիւն բէք պէօյիւ.ք ֆիկնալը.ղլարա սէպէպ օլուր։

Լօր՝ Վալանթինին կէօղիւնէ գօրգուլար կէօսթէրէրէ.ք, անընն միւլագաթտան կէօսթէրտիկի իհթիրազը տէ.ք իթմէ.ք իչիւն հէր վէճճէյէ չալըշմագտա իտի իսէ տէ, գօնթէս եէնէ թէէտիտատ գալմագտա իտի։

Լօր սօն օլարագ մէրգումէյի պիր տահա չարբմագ իչիւն տէտի.

—Պիլի՞րմիսինիզ, նէ՞տէն գօրգարըմ պէն, Վալանթի՛ն, պիլի՞րմիսինիզ։

Գօնթէս՝ կէօղէրի եաշ իլէ տօրմուշ օլարը.ղը հալտէ, գօրգագ պիր թարաֆտա Լօրա սլագարագ տէտի.

—Հէր շէյի պանա սէօյլէյէնիզ, պէնուէն պիր շէյ կիզլէմէյինիզ։

—Էօյլէ իսէ գօրգաբը.ղմ չէյի սէօյլէյիմ սիզէ· օ՞լմայա քի՞ պիր թարաֆտան Մ· Լիւսիէնին մէյուսկյէթի վէ տիկէր թարաֆտան գօնթը.ն գրագանճ.ը.ղը անլէրի տուէլը իթմէկէ մէճպուր իթտին։

Գօնթէս՝ պիր ատ չէքէրէ.ք, պասըգ պիր սէտա իլէ տէտի.

—Անը կէօրմէ.ք իսթէրիմ, կէօրէյիմ անը, լաքին նէ՞րէտէ վէ նա՞սըլ կէօրէճէյիմ։

Լօր՝ մէրգումէնին էլինի թութարագ տէտի.

—Պէն սիպին տօսթընընզ տէյի՞լմիյիմ։

—Տիմէ.ք պանա եարտըմ իտէճէ՞քմիսինիզ։

—Էվվէթ։

—Պէնիմէ պուլունանա՞գմըսընըզ, վէ լազըմ օլուրսա պէնի պանա գարչը պիլէ կըմայէ վէ վըզայէ իտէճէ՞քմիսինիզ։

—Սէօզ վէրիրիմ սիզէ։

—Օնա քի՞մ խապէր վէրէճէ.ք։

—Պէն։

—Սէօյլէյինիզ քէնտիսինէ.ք, սիպին քէնտիսինէ վերտիյինիզ սէօզիւ իճրա իթմէ.ք իչիւն մուվաֆագաթ իթտիմ, եօգսա պէն բարի օլմայամ։

—Նունը տա սէօյլէյէճէյիմ քի, քէնտինիզի անընա մահվ իտէրէ.ք քէնտիսինի մահվ օլմագտան մէն իթմէ.ք իսթէրսինիզ, տէյի՞լ մի։

—Ամա՛ն, պու բէ.ք տէհշէթլի օլուր, տէտի գօնթէս պրունընընն ալթընտան։ Պիրպիրիմիզի նէ՞րէտէ պուլաճաղը.ղ։

—Իչթէ պէն տէ չիմտի պունը տիւշունիյօրըմ· զանընմատա պուլըմ տա։

—Է՛հ, եարըն օլսուն, իքի կիւնտէն օլսուն, եախատ տահա չարուգ օլսուն, պէյիս եօգ։

Լօր՝ գօլընը պիչարէ Վալանթինին պէլինէ թագըպ անը քէնտիսինէ տօպրու չէ.քտի վէ օնա սարբլըպ սախթէ պիր կիւլիմսէյիշէ տէտի.

—Հայտէ պագալըմ, արթըգ գօրգու մօրգու գալմատը։

Ե·

ԻՄԶԱՍԸԶ ՄԷԹՈՒՊ

Գօնթէս տը Պիսիէր ճումատատան մատտա հէման հէր կիւն տիչարը չըգար իտի, վէ եալընըզ ճումատա կիւնլէրի տօսթլարընը միւսաֆիրլիկէ գապուլ իտէր իտի։ Նատիրէն եայա եիւրիյիպ, լաքին գօնագ ախբրընտա իւչ պէկիր վէ իքի արապա պուլունուր իքէն անլէրէ պինմէզ վէ պիր քիրա արապասընը թէբհին էյլէր իտի· անճագ Պուլօներ օրմանընա կէզմէյէ կիթտիկինտէ քէնտի արապասընա պինէր իտի։ Գօնթէս՝ հէր տիչարը չըգարընտա գօնթա խապէր վէրիր, վէ գօնթ տախի մէրգումէյի քէնտի քէչֆինէ պրագըր իտի։

(ՅԼ-4)

աւուրս ինչ մնալ անդ և ի նկատի առնուլ զվճռակ մերոյ ազգայնոց, մանաւանդ վասն խռովութեան իրիւ տարաձայն հրատարակութեանց եկեղեցական և աշխարհիկ դասուց, որ ի լրագիրս Չեր ի վեր երևէին ի թիւ 1795 և 1808, նոյնպէս և ի թիւ 1829, և իմանալ եթէ մինչև յոր աստիճան ստուգութիւն յանգիցին հրատարակութիւնքն և հեռագրական լուրքն, որ՝ է՛ր որ զայս խծդծէին, և էր որ ի չքմեղս նկրտէին բարեպարիշտ եռանդեամբ ազգային նախանձախնդրութեան, ուստի և ի պարտուց պաշտամանս կոչեցեալ գնոսա առմեզ, և ըստ հրատարակութեանցն հարցեալ գնոսա ի գլուխս գլուխս բանից, տեսաք զի խնդիրն չափազանցեալ՝ տեղի տուեալ է անտեղի հրատարակութեամբ զմիմեամբք ելանելոյ, և ոչ (զի զճշմարիտն ասել հարկ է) եկեղեցին փակեալ է և էր, և ոչ ոք ի ժողովրդոց և ի պաշտօնէից եկեղեցւոյ յետս կացեալ է յազգասէր ջանից նախանձայոյզ լինելոյ իրաւանց եկեղեցւոյ և Ազգիս, և յաւակնութիւն Հրէին ի շինութիւն տան իւրոյ կապտել զառանձնաշնորհութիւն եկեղեցւոյ և բանալ լուսամուտս յետսկոյս անկեան պարտիզի եկեղեցւոյն, միահաղոյն դիմադրութեամբ և բողոքարկութեամբ մերոյնոցս և կառավարական միջամտութեամբ խորտակեալ և ընկճեալ էր ցայսօր ի պարծանս Ազգիս։

Այլ յայս շռնդն, որպէս պատահէ բազում ուրէք, այր ընկերի ունկնխնց, ի հրատարակութիւն փութացեալ փոգահար լինելի պաշտպանութիւն իրաւանց Ազգի և եկեղեցւոյ, ի հոսանս անտեղի անուանարկ ձայնից և բանից զահավէժ, այլ ի ներկայութեանս մերում և ի քննայոյզ հարցափորձի, իւրաքանչիւր իւր վրիպանաց և յարձակման վերայ ստրջացեալ, մանաւանդ և ընդ խարխափ չուտափոյթ կրից՝ ընդ վերս ընկերին ի խոր խոցեալ, փութացան գիրկս ածել միմեանց ի համբոյր սիրոյ և խաղաղութեան, մանաւանդ զի և թաղականաց ըստորագրութեամբ հրատարակեալ անախորժ անտեղի բառից (զորս կրկնել ասէն ոչ պատշաճ համարիմ) անձնաւորութիւնքն, Ազնիւ բարեմտին և ազգասէր և բարեպաշտ անձինք էին, զորս պատիւ ունեցայ ճանաչել և յարգել զարժանիս սիրոյ և մեծարանաց, և ստորագրութիւնքն պաշտօնականք յանմոռութենէ գրչին տարուբերեալ և պատրեալ, յանզգոյշս վիրաւորեալ է զսիրտ և զպատիւ 1795 և 1808 թուոցն հրատարակչաց, և այժմ ամենեքեան նոքա հոգեծին որդիք սրբոյ եկեղեցւոյ նախանձաւորք օգտի և փառաց Ազգիս, թաղականք առ հասարակ և ժողովուրդք եկք և բնակք զինուրեալ ի պայծառութիւն եկեղեցւոյ և յառաջադիմութիւն Ազգիս, ընդ հայրախնամ հովանաւորութեամբ Ամեն. Ց. Ց. Ներսէսի ազգասէր Սրբազան Պատրիարքք Հօր, գօտեպնդ արութեամբ և բուռն սիրով գուն գործեն ի զարգացումն ազգին նորակազմ Նպաստասէր ընկերութեամբ և Սօֆեա, մտադիր գոլով ի նորոգ շինութիւն սրբոյ եկեղեցւոյ և դպրոցի, ի գոհութիւն սրտի ամենայն ազգասիրաց և մեր իսկ։

Նուիրեալով ողջոյն հայրական և օրհնութիւն Աստուածային,

Մնամ միշտ աղօթարար

Աբէլ-Աբեղեկեան

Արքեպիսկոպոս և այլոց

1883 հոկտ. 25

Պուքրէշտ

ԷՄՆԻՑԷԹ

Նիու-Եօրգ գումբանեաքնին ալտրդը մահկէ թէէտիյթէն, տիկէր գումբանեալարին ալտրդ-լարը մէպլաղտան էքսիք օյտուղու ասլա շիտպէտ գարարմազ։

Ֆագաթ պայպա պիր չէյ վար տրը քի, էօմրիէրինի սիկուրթաեա գօյանլարին ատա գիյատէ ճալիպի տրդ գաթլարը օրտա կէրէք տիր։ Պու խուսուս նիա-Եօրգ գումբանեաքնին 263 միլեան ֆրանգ թէէմինաթ ազչսի պուլունմաքը տրը։

Էօմրիւնիւ պէօյլէ պիր գումբանեայա սիկուրթա իթտիրէն ուղգուսունու ըահաթ ույուեապիլիր։

ԹԷՎՖԻՀԱՖ

Թրապիզոն վիլայէթի մէմլէքէթ թաղիպի Ալի Բիգա էֆէնտիյէ բիւթպէի սանիյէ սընֆը սանիսի։

Պէնկազի վիլայէթի մէմլէքէթ թաղիպի Իզզէթ Ահմէտ էֆէնտիյէ բիւթպէի սանիյէ սընֆը սանիսի։

Կէլիպօլու սանճաղը իտարէ մէճլիսի աղասընտան Ալի պէյէ բիւթպէի սանիյէ սընֆը սանիսի։

Մէճլիսը մէղքիւր աղասընտան Աթըֆ պէյէ բիւթպէի սալիսէ։

Կիւմիւլճինէ տաիրէի պէլէտիյէ բէիսի Լալա Տիմիթրի էֆէնտիյէ բիւթպէի սալիսէ։

Գուտսը Շէրիֆ սանճաղը տախլինտէ քեաին խալիլ իւլ Բահման գաղասը գայմագամլըգր՝ Սուչէհրի գայմագամը սապրդ Շիւքրի էֆէնտիյէ թէվֆիհ պուլրուլմուշ տրը։

—

Գօսօվա վիլայէթի ալայ պէյի Լոտէմ պէյէ թէպտիլէն իւչիւնճի բիւթպէ Մէճիտի Նիշանը իհսան պուլրուլմուշ տրը։

ՄԻԻԹԷՖԷՐԻԳԱ

ԶԷՇՄԻ ԱՖԼԻԹԶԼԻԿԵԱՆԸ ՄԷՆՖԱԱԹԸՆԱ ԳՕՆՄԷՐ

Զիրը հիմայէ հաղրէթը բատիշահիտ վէ պէօյիւք սէֆիրլէր զէվճէլէրինին թահթը նէզարէթինտէ օլարագ Զէշմէ ափէնտէյ տէկեանը մէնֆաաթընա վէրիլէճէյի խապէր վէրիլէն Գօնէր՝ տիւն ագշամ Պէյօղլունտա թէրէ պաշընտա վագը Պէյէտէյէ պաղչէսի թէաթրօսընտա բէք միւքէմմէլ վէ մութանեան սուրէթտէ վուղու պուլուպ, մէղքիւր թէաթրօ՝ չէհրիմիզ միւթէպէրան վէ ֆամիլեալարը իլէ խընճախընճ տօլմուշ վէ պաղչէնին էթրաֆընտաքի իզտիհամ՝ թարիֆի նագապլ պիր մէրթէպէտէ պուլունմուշ տրը։

Իպու գօնսէրտէ նամը նամիի հաղրէթը բատիշահիյէ օլուպ կուաթէյլի բաշա թարաֆընտան թէրթիպ օլունմուշ օլան մաղ՝ եինէ բաշալի մումիլէյհին, նէզարէթիյէ թէրէննիւմ օլունտուղու կիպի, ինկիլթերրա սէֆարէթինին իքինճի թէրճէմանը Մ. Մաբինինին մատամասը վէ տիկէր պաղը մատամղէլլէր զայէթ կիւզել վէ թէէսիրլի սուրէթտէ շարգիլէր թէղանիւմ իթմիշլէր վէ հուզղար թարաֆընտան ալգըշանմըշլար տրը։

Սըրքեաթիպը հաղրէթը Շէհրիյարի Բիզա բաշա հաղրէթլէրի՝ թէաթրօյա կէլիպ գօմիթէ ըէիսի վէ Ավսթրիա սէֆիրի հաղրէթլէրինին հարէմլէրինէ սէլամ վէ իլթիֆաթը հաղրէթը Բատիշահիյի թէպլիղ էյլէմիշ տիր։

Մալիյէ նազրը Միւնիր բաշա վէ Նուսրէթ բաշա վէ Տիլավէր բաշա վէ Ահմէտ պէյ էֆէնտի վէ թէրճէման Միւնիր պէյ էֆէնտի հաղարաթը տախի հաղրը պուլունմուշլար տրը։

Պիթիւն սիւֆէրա վէ հէր միլլէթտէն բէք չօղ միւթէպէրան տախի հաղրը պուլունմըշլարտրը։

Սիւֆէրաի մուաղղամա զէվճէլէրինտէն միւրէքքէպ օլան գօմիթէ թարաֆընտան խաքիրաի Շահանէյէ պէհէրի պիր ինկիլիզ լիրասը պէտէլի օլան պիլէթլէրտէն 50-60 պիլէթ թագտիմ օլունմուշ իսէ տէ, թարաֆը հազրէթը Բատիշահիէն 500 պիլէթ իշթիրա պույրուլմուշ, վէ հարթ-թախալասը պէնամկեանը թաճարպիլէրինէ տախի քիւլիյէթի պիլիթլէր ալմըրը էմրու ֆէրման պույրուլմուշ տրը։

—

Գարատէնիզին Ռումէլի սէվահիլինտէ վասիլիգօս նամընտա պիր Ռում գարիյէսինին պիր գաշ խանէտէն մատա քեամիլէն միհրթէրեգ օլարգընը կէչէնտէ եաղմըշ իտիք։

Մէղքիւր գարիյէ ճիվարընտա պիր տեյիրմէն մէվճուտ օլուպ, պուրատա տեյիրմէն սահիպլինին ֆամիլեասը իլէ պաղը հարիդզէտէ ֆամիլեալար սըղընմըշ օլարգլարը հալտէ, կէչէն բէնճէնպիհ կիւնիւ պիր հայատտա չէթէսի մէղքիւր տեյիրմէն իւզերինէ հիճում իտերէք զոր իլէ իշերի կիրմիշ տիր։ Վագթ հէնուզ կիւնտուզ օլարգընտան, էրքէքլէր տիշարընա օլուպ եալընըզ գատընլար օրատա իմիշ։ Հայատտալար՝ դաչբպ էթրաֆա քէյֆիյէթի խապէր վէրմէք իսթէյէն պիր չօճուղը թութուպ, պաշընտան աղբրճա եարալամըշլար տրը։

Հայատտալար տեյիրմէնէ կիրէր կիրմէզ, գատընլարը չիտէթլէ տարպ իթմէյէ պաշլայարպ ագչէ թալէպ իթմիշլէր տիր։ Քէյֆիյէթ էթրաֆտան խապէր ալընարագ պիր խալը էշխաս եէթիշմիշլէր իսէ տէ, հայատտալար՝ տեյիրմէնին բէնէրէլէրինտէն չէտիտ պիր թիֆէնք ատէշի իլէ պունարը իսթիգպալ էյլէմիշլէր։ Վէ քէօյլիլէրտէն իրիսինի եարալամըշլար տրը։

Պատէհու պուլտուգլարը չէյլերի ալըպ սավուշմըշլար տրը։

Պու վագտա՝ հէնուզ մէղքիւր գարիյէտէ սաքին պուլունան էհալիյէ օլ տէրէճէ տէհշէթ վերմիշ տիր քի, ճիվար գարիյէլէրէ վէ խուսուսիյլէ Շարգի Ռումէլիյէ հիճրէթէ մէճպուր օլմըշլար տրը։

—

Ժէնէրալ ինեաթիէֆ պու կիւնլէրտէ Կաչինա սէրայընտա իմրէրաթօրը հուզուրընա զապուլ օլունմուշ օլտուղունտան, պու խուսուսա՝ Ռուս բաթթալթընը տէվարը սիպասիյէսինտէ մումանէյէ Ժէնէրալը եէնիտէն բօլիթիգա ալէմինէ տուխուլ իտէճէկլինէ պիր էմարէ ատտ օլունմագտա իմիշ։ Պաղըլարընը տա իստատասընա կէօրէ, Ժէնէրալ ինեաթիէֆ՝ մէմուրիյէթը մախսուսէ իլէ Պուլկարիսթանա իրսալ օլունաճագմըշ։

—

Պունտան ադտէմ վազ օլունան մէմուրիյէթ խիլաֆընա օլարագ պաղը սինկէր ավճըլարընը՝ Ադտէնիպտէ մաքինա իլէ սինկէր ավընա չըդտըգլարը կէօրիւլէրէք, Պահրը—Սէֆիտ վիլայէթի ճանիպլինտէն մէրգումարը մաքինալարը զապթ ու միւսատիրէ օլունմուշ տրը։

—

Վիէննատաքի էլէքթրիք սէրկիսինտէ պիրինճի Օսմանը գօմիսէրի պուլունմուշ օլան Էմիլ Լագուան էֆէնտի՝ թէլէկրաֆ ֆէննինի էօյրէնմէք իւզրէ Բարիզէ կէօնտէրիլմիշ օլան թալէպէրի իյճապ իտէն մահալէ եէրլէշտիրմէք իչիւն վիէննատան կէչիրմէք ալտը։

Մալիյէ նազրը Միւնիր բաշա վէ Նուսրէթ բաշա վէ Տիլավէր բաշա վէ Ահմէտ պէյ էֆէնտի վէ թէրճէման Միւնիր պէյ էֆէնտի հաղարաթը տախի հաղրը պուլունմուշլար տրը։

Պիթիւն սիւֆէրա վէ հէր միլլէթտէն բէք չօղ միւթէպէրան տախի հաղրը պուլունմըշլարտրը։

Սիւֆէրաի մուաղղամա զէվճէլէրինտէն միւրէքքէպ օլան գօմիթէ թարաֆընտան խաքիրաի Շահանէյէ պէհէրի պիր ինկիլիզ լիրասը պէտէլի օլան պիլէթլէրտէն 50-60 պիլէթ թագտիմ օլունմուշ իսէ տէ, թարաֆը հազրէթը Բատիշահիէն 500 պիլէթ իշթիրա պույրուլմուշ, վէ հարթ-թախալասը պէնամկեանը թաճարպիլէրինէ տախի քիւլիյէթի պիլիթլէր ալտըրը էմրու ֆէրման պույրուլմուշ տրը։

—

Գարատէնիզին Ռումէլի սէվահիլինտէ վասիլիգօս նամընտա պիր Ռում գարիյէսինին պիր գաշ խանէտէն մատա քեամիլէն միհրթէրեգ օլարգընը կէչէնտէ եաղմըշ իտիք։

Մէղքիւր գարիյէ ճիվարընտա պիր տեյիրմէն մէվճուտ օլուպ, պուրատա տեյիրմէն սահիպլինին ֆամիլեասը իլէ պաղը հարիդզէտէ ֆամիլեալար սըղընմըշ օլարգլարը հալտէ, կէչէն բէնճէնպիհ կիւնիւ պիր հայատտա չէթէսի մէղքիւր տեյիրմէն իւզերինէ հիճում իտերէք զոր իլէ իշերի կիրմիշ տիր։ Վագթ հէնուզ կիւնտուզ օլարգընտան, էրքէքլէր տիշարընա օլուպ եալընըզ գատընլար օրատա իմիշ։ Հայատտալար՝ դաչբպ էթրաֆա քէյֆիյէթի խապէր վէրմէք իսթէյէն պիր չօճուղը թութուպ, պաշընտան աղբրճա եարալամըշլար տրը։

Հայատտալար տեյիրմէնէ կիրէր կիրմէզ, գատընլարը չիտէթլէ տարպ իթմէյէ պաշլայարպ ագչէ թալէպ իթմիշլէր տիր։ Քէյֆիյէթ էթրաֆտան խապէր ալընարագ պիր խալը էշխաս եէթիշմիշլէր իսէ տէ, հայատտալար՝ տեյիրմէնին բէնէրէլէրինտէն չէտիտ պիր թիֆէնք ատէշի իլէ պունարը իսթիգպալ էյլէմիշլէր։ Վէ քէօյլիլէրտէն իրիսինի եարալամըշլար տրը։

Պատէհու պուլտուգլարը չէյլերի ալըպ սավուշմըշլար տրը։

Պու վագտա՝ հէնուզ մէղքիւր գարիյէտէ սաքին պուլունան էհալիյէ օլ տէրէճէ տէհշէթ վերմիշ տիր քի, ճիվար գարիյէլէրէ վէ խուսուսիյլէ Շարգի Ռումէլիյէ հիճրէթէ մէճպուր օլմըշլար տրը։

—

Գաթամունի վիլայէթինտէ թաշ քէօրբիւտէն Պօրպատտա պիր եօլ եարըլմագտա օլուպ, 3 պինտէն զիյատէ ամէլէ չալըշմագտա տրը։ Պու եօլըն իւզերինտէ էբէյլիճէ ըրմագլար պունտուղընտան, խայլիճէ թաշ քէօրբիւ եարըլաճագ տրը։

Էմրը այի մուճիպինճէ Սինօր հէվալիսինտէ պուլունան պաթագլարգլար գուրուտըլմաղա պաշլամըշ օլմաղլա, պու ամէլիյաթտա 150,000 ղրշ. սարֆ օլունճագ, վէ 130,000 տէօնիւմ ղարաղի՝ չիֆթճիլիք իճրասընա սարիհ պիր հալէ կէլէճէք տիր։

Սինօր հայոսխանէսինտէ տայմա 300 մահպուս էքսիքտիզ իսէ տէ, պու հապսխանէ քիւչիւք օլմըղընտան, 16 գօղուշ, պիր քիլիսէ, պիր ճամի, պիր խաթխանէ վէ իճրատ սէնատաթ իչիւն մախսուս եէրլէրի չամիլպէօյիւք պիր հապսխանէ ինշասընա գարար վէրիլմիշ տիր։

—

Ինկիլթէրրա սէֆարէթի պիրինճի սըր քեաթիպի օլուպ, լօրտ Տիւֆրէնին 44 մահ միւտտէթը ղայպուպէթինտէ սէֆարէթը միւշարէյէ յհա իշլէրինի մաղահաթկիւզարլըգ սըֆաթը իլէ իտարէ իթմիշ օլան Մ. Ռինհամ՝ տիւնքի կիւն մէկզունէն Ինկիլթէրրայա ազիմէթ իթմիշ տիր։

—

Հիճազտան կէլէճէք հաճիլէրին 15 կիւն գատար գարանթինալարընա նէզարէթ իթմէյէ մէմուր թային գէլընան Տօգթօր Օպէրմայէր՝ պու կիւն Սուրիայա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իտէճէք տիր։

Մումայէյհ՝ իյֆտի մէմուրիյէթի իչիւն Պէյրութտա պուլունան Տօգթօր Գասթալտտէն մանիսմանը լայրմէյի իսթիհսալ իտէճէք տիր։

—

Ճինայէթ ասհապընտան օրուպ, պունտան օն իքի սէնէ էվվէլ պիր տահա Տէրսաատէթէ կիրմէմէք իւզրէ բէսիմի ալընարագ Թարտու Թէպիտ իսիրմիշ օլան վէ Զանագ Գալէ տիմէքլէ մաարուֆ պունան Ալի պէյնամընտա պիր շախս պու քէրրէ նասրլա Տէրսաատէթ տէօնէրէք, էլինէ կէչիրտիյի պիր գաշ Սիւնէթ տիւիւնիւ պիլէթլէրինի պիր թարզը ախէրէ տէօքէրէք պանգա քեաղրը տրը տէյի պիր թագմ սատիրլէրի տօլանտըրմագ իւզրէ իքէն, կէչէն բազար կէճէսի Գալաթա բօլիսէրի թարաֆընտան տէրտէսթ օլունուպ, Պէյօղլու բօլիս գօմիսէրլիյինէ կէօնտէրիլմիշ տիր։

—

Գարատէնիզ պօղազընա սապահա գարշը վիւրուտ իթմէքտէ պուլունան Լօյտ գումբանեաքնին զարնա բօսթա վաբօրընա սապահ օրմաղտան էվվէլճէ բրաթիգա վէրիլմէմէքտէ օրմասընա մէպնի, մէղքիւր վաբօրըն լիմանա վիւրուտի կէճիքմէքտէ իտի։

Շէհրիմիզ թիճարթարը՝ պու հալին թիճարէթլէրինի սէքթէտար էյլէտիյի հագգընտա հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ արզը շիքայէթ իթմիշ օլտուղլարընտան, մէղքիւր բօսթա վաբօրընն Պօղազա կէլիր կէլմէզ տուրտուրըլմագտըգընն բրաթիգա վէրիլմէսի ըրմնընտա մէմուրինը պատէսինէ էմր վէրիլտիյի իշտիրմիշ տիր։

—

Ալէքսանիատա իճրա օլունան հարէքէթը ասքէրիյէ իլէ պէքապէր թօբլարընն թէզեիտի իզզէրինէ Մէրկեն Բէռ նամ վիէննա կազէթասը՝ Ալէքսանիա տէվէթինին կէրէք չարդ վէ կէրէք զարպ հուտուտընտա եանի Ռուսիա իլէ Ֆրանսա ալէյհինտէ իհթիյաթտան խալի օլմասընը պէյան էյլէյօր։

—

Մօնթէ Գրիսթօ վէ սաիր բօմանլար միւէլլիֆի մէշհուր Ալէքսանտր Տիւմանընն պու քէրրէ Բարիզտէ պիր հէյքէլի (արձան) ըէքզ օլունուպ, մութանթան սուրէթտէ քիւչատ օլունմուշ տրը։

—

Ռուսիա կազէթալարընն պէեանընա կէօրէ, Ռուսիա խարիճիյէ նէզարէթինտէ թէէսիս օլունմուշ օլան պիր մէքթէպտէ պէշ նէֆէր Ռուսիա զապիթի՝ Թիւրքի, Ասպպի վէ Ֆարսկի թահսիլ իթմէք իւզրէ պիր իրատէի իմբէրաթօրի սատրը օլմուշ տրը։

Մէղքիւր զապիթլէր իչ սէնէ մէքթէպտէ տեվամ իլէ շահաղիրք իճրասընա սարիհ պիր հալէ կէլէճէք տիր։

—

Ալէքսանիատա իճրա օլունան հարէքէթը ասքէրիյէ իլէ պէքապէր թօբլարընն թէզեիտի իզզէրինէ Մէրկեն Բէռ նամ վիէննա կազէթասը՝ Ալէքսանիա տէվէթինին կէրէք չարդ վէ կէրէք զարպ հուտուտընտա եանի Ռուսիա իլէ Ֆրանսա ալէյհինտէ իհթիյաթտան խալի օլմասընը պէյան էյլէյօր։

—

Մօնթէ Գրիսթօ վէ սաիր բօմանլար միւէլլիֆի մէշհուր Ալէքսանտր Տիւմանընն պու քէրրէ Բարիզտէ պիր հէյքէլի (արձան) ըէքզ օլունուպ, մութանթան սուրէթտէ քիւչատ օլունմուշ տրը։

—

Ռուսիա կազէթալարընն պէեանընա կէօրէ, Ռուսիա խարիճիյէ նէզարէթինտէ թէէսիս օլունմուշ օլան պիր մէքթէպտէ պէշ նէֆէր Ռուսիա զապիթի՝ Թիւրքի, Ասպպի վէ Ֆարսկի թահսիլ իթմէք իւզրէ պիր իրատէի իմբէրաթօրի սատրը օլմուշ տրը։

Մէղքիւր զապիթլէր իչ սէնէ մէքթէպտէ տեվամ իլէ շահաղիրք իճրասընա սարիհ պիր հալէ կէլէճէք տիր։

—

Սինօր հայոսխանէսինտէ տայմա 300 մահպուս էքսիքտիզ իսէ տէ, պու հապսխանէ քիւչիւք օլմըղընտան, 16 գօղուշ, պիր քիլիսէ, պիր ճամի, պիր խաթխանէ վէ իճրատ սէնատաթ իչիւն մախսուս եէրլէրի չամիլպէօյիւք պիր հապսխանէ ինշասընա գարար վէրիլմիշ տիր։

—

Ինկիլթէրրա սէֆարէթի պիրինճի սըր քեաթիպի օլուպ, լօրտ Տիւֆրէնին 44 մահ միւտտէթը ղայպուպէթինտէ սէֆարէթը միւշարէյէ յհա իշլէրինի մաղահաթկիւզարլըգ սըֆաթը իլէ իտարէ իթմիշ օլան Մ. Ռինհամ՝ տիւնքի կիւն մէկզունէն Ինկիլթէրրայա ազիմէթ իթմիշ տիր։

—

Հիճազտան կէլէճէք հաճիլէրին 15 կիւն գատար գարանթինալարընա նէզարէթ իթմէյէ մէմուր թային գէլընան Տօգթօր Օպէրմայէր՝ պու կիւն Սուրիայա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իտէճէք տիր։

Մումայէյհ՝ իյֆտի մէմուրիյէթի իչիւն Պէյրութտա պուլունան Տօգթօր Գասթալտտէն մանիսմանը լայրմէյի իսթիհսալ իտէճէք տիր։

—

Ճինայէթ ասհապընտան օրուպ, պունտան օն իքի սէնէ էվվէլ պիր տահա Տէրսաատէթէ կիրմէմէք իւզրէ բէսիմի ալընարագ Թարտու Թէպիտ իսիրմիշ օլան վէ Զանագ Գալէ տիմէքլէ մաարուֆ պունան Ալի պէյնամընտա պիր շախս պու քէրրէ նասրլա Տէրսաատէթ տէօնէրէք, էլինէ կէչիրտիյի պիր գաշ Սիւնէթ տիւիւնիւ պիլէթլէրինի պիր թարզը ախէրէ տէօքէրէք պանգա քեաղրը տրը տէյի պիր թագմ սատիրլէրի տօլանտըրմագ իւզրէ իքէն, կէչէն բազար կէճէսի Գալաթա բօլիսէրի թարաֆընտան տէրտէսթ օլունուպ, Պէյօղլու բօլիս գօմիսէրլիյինէ կէօնտէրիլմիշ տիր։

—

Գարատէնիզ պօղազընա սապահա գարշը վիւրուտ իթմէքտէ պուլունան Լօյտ գումբանեաքնին զարնա բօսթա վաբօրընա սապահ օրմաղտան էվվէլճէ բրաթիգա վէրիլմէմէքտէ օրմասընա մէպնի, մէղքիւր վաբօրըն լիմանա վիւրուտի կէճիքմէքտէ իտի։

Շէհրիմիզ թիճարթարը՝ պու հալին թիճարէթլէրինի սէքթէտար էյլէտիյի հագգընտա հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ արզը շիքայէթ իթմիշ օլտուղլարընտան, մէղքիւր բօսթա վաբօրընն Պօղազա կէլիր կէլմէզ տուրտուրըլմագտըգընն բրաթիգա վէրիլմէսի ըրմնընտա մէմուրինը պատէսինէ էմր վէրիլտիյի իշտիրմիշ

ԷՕՄԻԻՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱՍԸ

ՍԻԿՈՒՐԹԱՅԻ ԵԱԶԸԼԱՆԼԱՐԱ ՄՈՒԽԱՄԻԷՍ ԹԷԷՄԻՆԱԹ ՍԷՐՄԱՑԷՍԻ

263,000,000

ՖՐԱՆԳ ՏԸՐ

ՆԻՒ-ԵՕՐԳ

ԳՈՒՄԲԱՆԻԱՍԸ

ԹԻՒՐՔԻԱ ԻԶԻՒՆ ՏԻՐԷԳԹՕՐ

Գալաթատա Հալաճեան խանընտա նումէրօ 16տա

Ա. Հ. ՍԳԷՑՑ

ԱՃԷՆԹԷԼԷՐ

Գրէտի ժէնէրալ Օթման պանգասընտա

ՅԵԼԷ-ԷԻՆ Գ--Ր.

Պաղչէ-Գաբուսընտա նումէրօ 29տա

ՄԻՀՐ Ս-ՐԷՆ

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 14 Նոյեմ.

Ինկիլ էհսամը Ինկ. Լիր.	101- 7/8
Օսմ. էհսամը աչլըսը	09- 5/16
» » գաբանտը	(8- 7/8
Իսթիդրաշ 65	11- 1/8
» 69	09- 7/8
» 71	66- 3/4
» 72	16-
» 73	08- 3/4
Օսմանլը Պանգասը	16- 3/4
Ռուսիա իսթիդրաշը	85- 1/4
Մըսըր տուր.մութա հրաէ	66- 5/8
» իսթիյագլը	39- 1/4
Տարբա Սանիէ (Մըսըր)	65- 1/4
Ռոշիլտ իսթիդրաշը (Մըսըր)	90-
Մանարիսթ. էհսամը 1877	101-1/2
Գամպիո Բարիզ Շ այ վաճէ	25-436

Բարիզ 14 Նոյեմ.

Ֆրանս. էհս. 3 % Ֆր.	77-85
» » % 5	107-10
Օսմ. էհսամը աչլըսը	09-37 1/2
» » գաբանտը	09-27 1/2
Իսթիդրաշ 65 Ֆր.	53-
» 69	49-
» 73	45-
Ռումէլի չըմէնտֆէրի	42-25
Օսմ. Պանգասը	656-25
Գրէտի Լիոնէ	525-
Գրէտի ֆոնսիէ	1216-25
Լիոն ագսիոնը	1270-
Սուէզ ագսիոնը	2171-25
Ռուսիա 5 % 1877	93-
Իտալիա էհսամը	90-10
Մսրը ֆոնս. մութա հրաէ	336-25
Մանարիսթան էհսամը	102-1/2
Նունան 6 % 1879	-
Գամպիո Շ այ վաճէ	25-22

Վիէննա 14 Նոյեմ.

Լօնտրա իւղէրինէ գամպիո	121-15
Ռումէլի չըմէնտֆէրի	21-

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսկ. ուսմ. սիւն ագչ. գաբ.	10-15
Պու սապահ ուչլըսը	10-09
Մըսըր մութահէրսէ. գաբ.	73-10
Պու սապահ աչլըսը	73-20
Իսթիդր. 63 (մութօն)	59-
» 65	56-
» 69 (բինար	49-50
» 72 (Պօն սիւ թրէ.)	17-25
» 73	44-50
Ռումէլի չըմէնտֆէրի	45-
Ագչէ ֆայիզի	8-
Բէօր Ղրշ.	-
Էֆվլէսիկ »	20-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	7-12
Սթամպոլ պանգասը	7-15
Օսմիէթէ ժէնէրալ	4-08
Թրամվայ	3-05

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղշ. Բր.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108-
Մէթալիք »	100-30
Պեշիք »	103-10
Սաթըլըգ »	103-15
Պագըր »	740-
Գայմէ	1320-
Ինկիլիզ լիրասը	110-05
Ֆրանսզգ ալթունը	87-23
Բօլ	89-39
Գրէմից ալթունը	51-20
Գարպոն գայմէսի	09-42

ՇԱՑԱՆԸ ԲԱՂՊԷԹ ԹԷՍԻՍԱԹ

ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ· —Ֆօթօկրաֆ· Գուլէ գաբուսու Նօ· 677, հէր նէվ ֆօթօրաֆ չէքիլիր, վէ Սթամպօլուն չայանը Թամաշա մահալլէրինին բէսմիլէրի պուլունուր։

ԱՇՐ ԳԱԼԷՄԼԷՐԻ· —Պէյօղլունտա Այնալը Զարչըսը (Բաաշ Օրիանթալ) Նօ· 15· ՏՐ· Վ.ԻՕԼԻ։

Հ. ԱՎԵԼԼԻՍ· —8 Բաաշ Օրիանթալ· Պ· Ալէաթը հէրբահկէ մաղազասը։

Իչպու իլան ճէտվէլինէ տախիլ օլմագ իսթէյէնլէր, Գալաթատա Տէյիրմէն խանընտա Նօ· 16 ԷՍԹԵՐԸՆ ԱԺԱՆՍԻ իլանախ իտարէսինէ միւռաճաաթ էյլէմէկի տիրլէր։

Բէժի իտարէսինտէն կէլէն իլան

Պէհէրի 3005ը թապագա օլմագ իւզրէ 20300 մէսթէք քեաղրա միւնագասայա վաղ օլունաճագ տըր։

Միւնագասա չարթնամէսի թալիպլէրե թէպլիղ օլունաճագ տըր։ Սթամպօլտա Բէժի իտարէսինէ միւրաճաաթ իտէն զէվաթա մաթլուպ օլան քեաղրտըն նիւմունէլէրի իթա գըլընաճագ տըր։ Թէքլիֆ օլընան չէրաիթ կէլէէք ռումի թըշրինը սանինին 26ընճը վէ քեանունը էվվէլ էֆրէնճինին 8ինճի թարիխինէ գատար մէմհուր զարֆ տէրունինտէ գապուլ օլունաճագ տըր։ Մէզքիւր էլ մրգտար քեաղրտըն իթասընը թէսհհիւտ իտէնլէր նագտէն 800 Օսմանը լիրասը տէրս վէ եախոտ մէպլաղը մէզքիւր իչին իտարէճէ մագապուլ պիր պանգանըն քէֆալէթինի իրա է իտէճէքլէր տիր։

Հէր կիւն սապահ ալաֆրանկա սաաթ 10տան ագշամ սաաթ 3է գատար։ Սթամպօլտա Լտհէմ բաչա հազրէթլէրինին գօնդրընտա Բէժի իտարէի ուսուսիյէսինտէ շարթնամէի մէզքիւր՝ միւնագասայա տախիլ օլանլարա թէպլիղ օլունաճագ տըր։

29/10 հոկտ· 1883

ԻԼԱՆԱԹ

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Վ-ԷԻ-ՈՒԸ ՈՒՍՈՒՆ ԷՖԷՆԴԻՆԷ ԿԷԼԷՆ ԻԼԱՆ

Էվգաֆը Հիւմայուն խազինէսի վարիտաթը ուսուսիյէ մահկիւլաթ ղիպսիսինտէ պէհէր կիւն միւզայտէտէլէրի իճրա օլունմագտա օլան աթիւզղիլաք մահկիւլաթըն մուայյէն օլան 4 հաֆթա միւտտէթը իլանընտան իքինճի հաֆթասը օլան իշպու 1299 սէնէսի թըշրինը եվվէլինին 31 ինճի բազար էրթէսի կիւնիւնտէն իթպարէն պիր հաֆթա միւզայտէտէլէրի իճրա գըլընաճաղընտան, թալիպ օլանլարը՝ գըյմէթը մուհամմէնէլէրինին էօշրինտէ միւսավի թէէմին ազէսինի միւսթահէրպէն իտարէի մէզքիւրէ յէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի, վէ մուահճէլէյէ մահսուպէն սուրէթ վէ սէրկի գապուլ օլընմայասաղը 2ինճի տէֆա օլարագ իլան ու իխթար օլընը։

.. 17 .. 3500 (1) — Զէյրէք գուրպինտէ Խօճա Թիւրէք մահալլէսինտէ Գըրդ-Զէչմէ սօգաղընտա Մուսթաֆա էֆէնտի վագֆընտան Թէրպիէն 50 զըրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 գույուլը վէ չէհրի 120 զրուշ քիրալը ախչապ պիր պապ մէնզիլ։

.. 21 .. 6666 — Պէշիքթաշտա Թէչվիգիյէ մահալլէսինտէ Գարագօլ սօգաղընտա ճէննէթմէքեան Սուլթան Պայազիտ Խան վագֆընտան Թէրպիէն 150 զըրա արա իւղէրինէ մէպնի 10 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 300 զըրա պաղչէի վէ չէհրի 200 զրշ. քիրալը միւթէմվլ ախչապ պիր պապ մէնզիլին սիւլիւս հիսսէսի։

.. 137 .. 9570— Զտիրնէ գարուսու գուրպինտէ Հատիչէ Սուլթան մահալլէսինտէ էտիրնէ գարուսը ճատտէսինտէ Ճէննէթմէքեան Սուլթան Մէհմէտ խան վագֆընտան Հասան աղանըն մէնզիլինէ ճարի Հալգալը ժալէզիզազէն 2 պուչուգ չուվալըզ մալէզիզ։

.. 1 վէ 3 վէ 5 վէ 7 .. 14275 պէտէլը միւզայտէսի 5300 — Ֆընարզլըստա Մօլլա չէլէպի մահալլէսինտէ Համամ սօգաղը վէ Տօլմա Պաղչէ ճատտէսինտէ Տէֆթէրտարը էսպագ Իպրահիմ էֆէնտի վէ Սապրի Մէհմէտ էֆ. վագֆը իլէ մահկիւլաթ Թէրպիէն 250 զըրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ 2 սուֆա վէ պիր գույու վէ 750 զըրա պաղչէի միւթէմվլ պիր պապ մէնզիլ վէ Թահթընտա քեանին պէրպէր տիւքքեանը միւքինին անճագ միւամալէյէ Իպրահիմ էֆ. վագֆընտան ոլան մահալլէսինտէ հրոքֆ հիսսէսի։

.. 1 .. 5000— Օրթաքէօյտէ Զէնիրլի սօգաղընտա վէ հրի 100 զրուշ քիրալը Թէրպիէն 40 զըրա պիր պապ պագդաշ տիւքքեանը կէտիկլինին ռուպ հիսսէսի։

.. 30 վէ 32 վէ 34 վէ 36 վէ 6 .. 6795 — Ֆընարզլը գուրպինտէ Մօլլա Զէլէպի մահալլէսինտէ Տօղրամտանը սօգաղընտա վէ Տէրէ-իլի Հատտէսինտէ Սիլահտար Մուսթաֆա բաչա վագֆընտան Թէրպիէն 270 զըրա արսա իւղէրինէ մէպնի 6 օտա վէ 2 սուֆա վէ 70 զըրա պաղչէի միւթէվլ չէհրի 250 զրուշ քիրալը ախչապ պիր պապ մէնզիլ իլէ Թահթընտա 4 պապ տէքեաքլինին ռուպ հիսսէլէրի։

.. 8 .. 2200 — Իւսկիւտարտա Արագիյէի Ճամիէ մահալլէսինտէ Քէօր Պագդալ սօգաղընտա սատրգ էսպագ Իպրահիմ Սուվհի բաչա վաքֆինտէ էմմը կիւլտամ հանըմ վագֆընտան Թէրպիէն 60 զըրա արսատա մէպնի 2 օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գույու վէ 40 զ/ըա պաղչէ վէ 15 զըրա թահթընտա միւքքեանը միւշթէմվլ չէհրի 20 զրուշ քիրալը պիր պապ մէնզիլ վէ միւքքեանընն նըսֆ հիսսէլէրի։

.. 40 վէ 42 .. 1610 — Պայանը գարիյէսինտէ վայօր իսկէլէսի ճատտէսինտէ ճէննէթմէքեան Սուլթան Ապտիլ Համիտ խան վագֆընտան Թէրպիէն 150 զըրա արսատա մէպնի 1 գույու վէ 50 զըրա պաղչէի միւշթէմվլ չէհրի 500 զրուշ քիրալա միւթէհամիլ մուգատտէմա մանուալ վէ թահթընտա մէնզիլ վէ էլեէվմ մահավա պիր պապ մէյխանէ վէ իթթիսալինտէ պիր պապ գահվէ միւքքեանընն միւլք մանկէսիրինին 120 սէհիմտէն 5 պուչուգ վէ նըսֆ ռուպ սէհիմ հիսսէսի։

.. 15 .. 6000 — Իւսկիւտարտա Եվլիա Հօճա մահալլէսինտէ Գուրշ օղլու սօգաղընտա նէֆսը հարէմէյն վագֆընտան չէհրի 50 զրուշ քիրալը Թէրպիէն Թախմինէն 100 զըրա արսատա 3 օտա 1 սուֆա վէ պիր գույու վէ 120 զըրա պաղչէի միւթէմվլ ախչապ պիր պապ մէնզիլ։

.. 1 .. 6668— Միրկիւն գարիյէսինտէ Զէյվէ սօգաղընտա Սուլթան Ապտիլ Համիտ խան վագֆընտան Թէրպիէն 150 զըրա արսատա մէպնի 6 օտա վէ 2 սուֆա վէ պիր գույու վէ 200 զըրա պաղչէի միւշթէմվլ ախչապ պիր պապ մէնզիլին սիւլիւս հիսսէսի մահկիւլտէն վէ սիկէր սիւլսան հիսսէսինին տախի հիսսէ տարը հիսսէի մահկիւլէ իլէ պէրապէր ֆիրուխթ իտէճէքլէրի։

.. 13 վէ 15 .. 6000— Թօրխանէտէ Սէֆէր քէֆթիւտա մահալլէսինտէ Զըգմազ Գիւլթաղու սօգաղընտա Եվլիաճէ Մէհմէտ էֆ. վագֆընտան Թէրպիէն 160 զըրա արսատա մէպնի 6 օտա վէ 2 սուֆա վէ պիր գույու վէ Եիւգ զ/ըա պաղչէի միւթէմվլ չէհրի 70 զրուշ քիրալը ախչապ մուգատտէմա պիր վէ էլեէվմ 2 պապ մէնզիլ։

.. 35 .. 2000 — Էյիպէ Թագէէի մահալլէսինտէ Անլաճա չէվէ սօգաղընտա Հաճէէ Բըզգիկ հանըմ վագֆընտան Թէրպիէն 200 զըրա պիր գըթա մէնզիլ արսասը։

.. 36 աթիգ վէ 42 էէտտա .. 2500— Խասքէօյտէ Ապպաս սէլամ մահալլէսինտէ Զըգ-Սալըն ճատտէօյնտէ Ալէնը Հիսսէյին ադա վագֆընտան Թէրպիէն 80 զըրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ 20 զ/ըա աչըղլըզը միւթէմէլ չէհրի 40 զրուշ քիրալը ախչապ պիր պապ մէնզիլ։

.. 4 .. 10000— Հարէմէյն կէտիքեաթընտան Հաթապ գարուսու Խարիճինտէ Ախչ չէլէպի մահալլէսինտէ Սօղանճըլար սօգաղընտա Թէրպիէն 80 զըրա արսատա մէպնի մէստուտ քեարիրը պիր պապ Եուսուրթաճը տիւքքեանընը միւլք մանկէսիրինին սիւլիւս հիսսէսի։

.. 10 ., 3750 — Գասըմբաչատա Քիւչիւք Բէյպի մահալլէսինտէ Մէքթէպ սօգաղընտա Թէրպիէն 150 զըրա արսատա 3 օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գույու վէ 550 զըրա պաղչէի միւշթէմվլ ախչապ պիր պապ մէնզիլին իւշ ռուպ հիսսէսի։

. 11 .. 594— Սուլթան Մահմուտ խանը Սանի վագֆընտան Գասը գարիյէսինտէ Ճաֆէր ադա մահալլէսինտէ Մէօհրտար ճատտէսինտէ Թէրպիէն 50 զըրա պիր գըթա պագդալ տիւքքեանը արսասընընը 120 սէհիմ իթիպարը իլէ 8 պուչուգ սէհիմի։

.. , .. 6400, պէտէլը միւզայտէսի 3000— Աթբը գարու գուրպինտէ Ագ-պըլըզ մահալլէսինտէ Ագ-պրյրգ համամը ճատտէսինտէ Հաֆրզ Ահմէտ բաչա վագֆընտան Թէրպիէն 800 զըրա պիր գրթա մէնզիլ արսասընն նըսֆ հիսսէսի։

.. 73 .. 3000— Գասբմ բաչատա Սէյիտ Ալի Զէյէպի մահալլէսինտէ Մէզարլըզ սօգաղընտա Լալա Թաֆրիւ ադա վագֆընտան Թէրպիէն 90 զըրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գույու վէ 100 զըրա պաղչէի միւթէմվլ չէհրի 50 զրուշ քիրալա միւթէհամիլ ախչապ պիր պապ մէնզիլ։

.. 18 .. 11980 — Անատօլու Հիսարընտա Պէյրիք Կէօքսուտա Զավուշ պաշը ճատտէսինտէ ճէննէթմէքեան կէտիքեաթընտան Թախմինէն 28 սէօհիմ վէ պիրտէ օտա վէ 2 քէպիր գույու պիր ախբը վէ պիր սաղիր ֆրուշը միւշթէմվլ պիր պապ պօսթան կէտիրինին 160 սէհիմ իթիպարը իլէ 19 սէհիմ վէ 1 սէհիմտէն սիւսիւս սէհիմ հիսսէսի։

.. 27 .. 3000— Եէսիլգուլէ գուրպինտէ Քիւչիւքի պաշը Հիսսէյին ադա մահալլէսինտէ Եէսի գուլէ ճատտէսինտէ Հաֆըզ բաչա վագֆընտան Թէրպիէն 100 զըրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գույու վէ 50 զըրա պաղչէի միւշթէմվլ ախչապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի։

(1) Ճիւմլէլէրին պաղարընտա իկի հիզասա պուլունան բագգամըր մահկիւլաթն նիւմէրօլարընը վէ իքինճի հիզասապկէր գըյմէթը մուհամմէնէլէրինի պիլմիրմէքքէ տիրլէր։

Իլամաթը չէրիյէ Իճրա տաիրէսինտէն կէլէն իլան

Մէհմէտ Սէլահէտտին Խուլուսի էֆ. վերէսէսինին Լմինէ Շէֆիգէ հանըմ դիմմէթինտէ պա իլամը չէրի ալաճաղը օլան մէպալիղը մալիմէնին թէսվիյէսի զըմնընտա, մեաուունէի մէզպուրէնին էօհտէսինտէ օլուպ մերհուն պուլունան Ուզուն Զարչը գուրպինտէ Եավաշճա Շահին մահալլէսինտէ Թանպուրաճը խանը տերունինտէ քեաին պիր պապ պէրպէր տիւքքեանը կէտիկլի իլէ, ֆէվգինտէ վագը պիր պապ օտա պունանան ադտէմ պլիմիւպայտէտ լիրա 100 զրշ. հիսապը իլէ 8500 զրշ. պէտել իլէ թալիպլի էօհտէսինտէ թէգարրուր իթմիշ օլըզընտան, թարիխը իլանտէն իթիպարէն 34 կիւնէ գատար նիզամը վէճհէլէ 100տէ 5 զամմը իլէ զկյատէյէ թալիպ օլանլարըն իլամաթը չէրիյէ Իճրա տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

2 Թըշրինը սանի 99

Պուլկար Տաղը մատենի հասըլաթընտան 52997 տիրհէմը ճէտիտ վէ քիւսուր կիւմիւշնին պէհէր տիրհէմի 30 բարա վէ 240 տիրհէմը ճէտիտ վէ քիւսուր ալթունըն պէհէր տիրհէմի տախի 14 զշ. 10 բարատա թալիպի էօհտէսինտէ օլարը վէ էսմանը լիրա 100 զրշ. հիսապը իլէ բէշինէն թէէմիյէ օլունմագ իւզրէ իշպու Թըշրինը սանիի ռումինին 8ինճի սալը կիւնիւ նիհայէթ սաաթ 9 1/2 տա գատարը գաթիսի վերիլէրէք ֆիրուխթ օլունաճաղը վէ վագթը մէզքիւրտէն սօնրա զամմ գապուլ օլունմայաճաղը վէ մէզատ դամիէսինտէ բէյ սիրիւպ տէ միւզայտէտինին խիթմընա գատար միւրաճաաթ իթմէյնլէրէ քէֆֆիլէթթ իթմիշ նազարը իլէ պագբլաճաղը վէ ֆագաթ թէգարրուր իտէճէք պէտել տոն կէօրիւլտիւկի հալտէ իճրաի ֆիրուխթընտա իտարէ մուխթար գալաճաղը ճիհէթլէ, զամմը իլէ թալիպ օլանլարը վէ վագթը մէզքիւրէ գատար տէրօղլիթօ վէ եա միւթէպէր քէֆիլէրիյէ Օրման վէ Մէհատին մէճլիսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

2 Թըշրինը սանի 99

Թիճարէթ վէ Օրման տաիրէսի իչին լիւզումի օլան 100 չէքի հաթապ իլէ 6000 ճէտիտ գըլէ Սիկիվրի քէօմիւրիւնին չէքի վէ գանթար ռուսումը իլէ դաթիյէ վէ նազլիյէ իւճուրաթը միւթէհահիւանէ աչտ օլմագ իւզրէ հաթապն պէհէր չէքիի 23 վէ քէօմիւրիւն պէհէր 100 գըյէսի 45 զրշտա թալիպի էօհտէսինտէ օլարընընտան, վէ գարարտատէի գաթիսի տախի Թըշրինը սանիի ռումինին 7ինճի բազար էրթէսի կիւնիւ քէչիտէ իտիլէրէք էն սօնրա զուհուր իտէճէք պայիլէրէ ճէվապը գաթի վերիլէճէկինտէն, պունտան աչաղը ֆիյաթա իթայա թալիպ օլանլարը եէմմը մէզքիւրտէ նիհայէթ սաաթ 9ա գատար միւշագաթը իլէ թիճարէթ վէ Օրման մուհասէպէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլընը։

2 Թըշրինը սանի 99

Էրկէնի մատենի հասըլաթընտան օլուպ, Եալը քէօշկիւնտէ վագը մէատին անպարընտա մէվճուտ պուլունան 8249 գըյէի ճէտիտ վէ քիւսուր նուխասը խալիս էսմանը նագտէն վէ բէշինէն թէսվիյէ օլունմագ շարթը իլէ ֆիւրուխթ օլունաճաղընտան, թալիպ օլանլարը իշպու չէհրը Թըշրինի սանիի ռումինին 8ինճի սալը կիւնիւ սաաթ 9 պուչուղա գատար տէբօղլիթօ վէ եա միւթէպէր քէֆիլէրիյէ Օրման վէ Մէհատին մէճլիսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

2 Թըշրինը սանի 99

ՍԼՊԶԼՎԱԹ ՖԻՑԱԹԸ

ՇԷՀՐ Լ-ՀԱՆԷՐԷԴԷ ԿԷԼԷՆ ԻԼԱՆ

Շէհրը հալը Ռումինին 23ինճի սալը կիւնիւ էմին էօնիւնտէ «աթբըլան սէպզէնին ֆիյաթը՝ սիս մէհիտի 20 զրուշ հիսապը իլէ պէր վէհրը աթի պէյան օլունուր.

Ֆընը տեղը	ոսկի	էբսի բարա
Եէրլի պամբա	1000	
Թուղլա պամբասը	1000	
Ամմա գապաղը	1	
Սագըզ գապաղը	1	60
Զալը ֆասուլեասը	1	
Այիշէ գատըն »	1	50
Եէր ֆասուլեասը	1	
Գըրմըզը տոմաթէս	1	20
Եէշիլ տոմաթէս	1	10
Պարպ. ֆասուլեասը	1	
Օրթա էնկինար		
Պագլա	1	
Պօսթան բաթլիճ.	100	800
Պաշ բաթլիճան	100	400
Օրթա »	100	200
Թոպաճ »	100	80
Պէզէլեա		
Բանճար	1	20
Թազէ սողան		
Մէմիզօթ	1	
Մէլէհյէ տէմէթ	1	
Գալաթա	100	
Գըրմզը պիպէր	100	
Պաշ սալաթալըգ	100	
Օրթա »	100	
Պաշ մըսըր	100	
Օրթա »	100	
Եէշիլաճը պիպէր	1	50
» Թօրաալագ »	1	
Լահանա	1	12
Բրասա		20
Սպանագ	1	15
Էպէմէկօմէճի »	1	20
Շալկամ	1	12
Հավուճ	1	30
Բէբէվիզ	1	20
Պալ գապաղը	1	
Եէր էլմասը		40

Մէպզէլէն թօրան սաթրլան ֆիյաթը պալատէ մուհարրէր օլուպ, պունուն չիւրիւճիւ չէյ օլմասը իլէ նագլիյէ վէ մէսարիֆը սալրէյէ գարշըրըգ օլմագ իւզրէ սէպզէճի տիւքքեանլարընտա պու թարանչանի հայէթ եիւզաէ 15 նիսպէթինտէ թիճարէթ զամմը իլէ սաթրլմասը գարարլաշըրըրմըշ օլարընտան, անտէն պէյատէյէ սաթան օլուր իսէ, օ միսլիլէր հագգլարընտա մուամէլէի ճէզալիյէ իճրա օլունմագ իւզրէ Շէհր Լմանէթի վէ տաիրէի պէյէտիյէ միւտիր վէ մէվգագ միֆէթթիչէրինէ միւրաճաաթլա պէյան օլընմասը բէճա օլունուր։

25 Թըշրինը էվվէլ 99

ԱՐԹՐԳ ՏԱՆՍ. ՊՐՈՒՆԸ ԽԱՍԹԱԼԸՂԸ

ՕԼԱՄԱՋ

(ԹԷՆԻԱ)

ԵԱՆԸԼՄԱՋ ԻԼԱՃ

Ժ. ԳԱՆԻԻԲԻՆ ՀԱՊԼԱՐԸ

1881տէ Լօնտրատաքի Թըպպիյէ վէ Սըհհյէ սէրկիի ուսմամիսինտէ

ԼԻՑԱԳԱԹ ՏԻԲԼՕՄԱՍԸ

1881տէ Բարիզին տօզիմէթրիք թապիր օլունան մէքթէպը Թըպպիյէսինտէն

ԿԻՒՄԻՒՇ ՄԻՏԱԼԵԱ

ալմըշ տըր

Ինանարն վիճաուինէ արրզ վէ մուճիպը բգաբրապ օլան տանա պրունը (Թէնիա) խասթալընընը տէֆ ու բէֆ թմէք իւզրէ պիր խայլի մուարիֆէլէր թավսիյէ պուլունմուշ իսէ սէ, իշպու մուա իճէլէրին սուրէթը իսթիմալինէ միւշքիլաթ մէվճուտ օլտուղը կիպի, միւքմմէլ պիր սէմէրէ տէ հուսուսէ կէլմէմէ քաէ տիր։ Ժ. Գանիբուկին Թէրթիպ իթիպին Բօլիբօտիսմ հապարընտա պէյզէ պիր ուսիկունդրլէգ մէվճուտ օլմայրպ, մէզքիւր խասթալըգտան գուրթուլմագ իչէն գիբր օլունան հապլար պիրպիր տիր։

Ժ. Գանիբուկին Բօլիբօտիսմ հապլարը 1881տէ Լօնտրատա իթիմա իսէն Թըպպիյէ գօնկրէսին սահիպը մալիմանի օլան աղասը Թարանչընան Թատրգ օլունտուղու կիպի, 1882 սէնէսինին Աթինա Թըպպիյէ գօնկրէսի Թարանչընան տա գատրլ օլունմուշ տըր։ Պու հապլար պիլճիմէվ աթրպպան մէշհուրէ Թարանչընան Թավսիյէ օլունուպ, մուվաֆֆագիյէթը քեամիլէյէ մազհար օլմուշլար տըր։

Ո-ՈՒԼԸ Ն-ՌԻՄ-ԼԷ

(Մէրպուտ պուլունան Թարիֆնամէսինէ միւրաճաաթ օլունա.)

Ո-ՈՒ-Ի ԴԷՔՈՒԼԷՐՈՒԸ

Ինկիլիզ էնգաթանէսի տիր։

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻԶԱՋ

ԱՆՏՕՆ ՍԱԳԱՆԱՆ

ՏՐՄՐԹՐԹՕՍ ՍԹԱԹԹ

ԷՇԵՍ ՄԱՂԱՋԱՍԸ

ԳԱԼԱԹԱՅԻ ԳՈՒԼԷ-ԳԱԲՈՒՍՈՒ ՄԷՑՑԱՆԸՆՏԱ

Պու մաղազասա սօն մօտատան օլարագ սօֆրալար, գօնսօլար, լավամանա, այնալը բուսա տօլապը, գատէհ գօյաճագ եէրլէր, գանարէլէր, գարեօլարը, ուֆագ վէ պօյտան այնալար վէ սաիր էնվար էշեալէր պուլունուր։

ԻԻԹԱՐ. —Իչպու մաղազասա, միւշթէրիին իսթէսիյինէ կէօրէ ըսմարլամա էշեա տախի եաբելը։

ՖԻՑԱԹ ԷՀՎԼԷՆ

ԽՐՏԻՎ ԻՑԷ ԲՕՍԹԱ ՎԱԲՕՐԼԱՐԸ ԻՏԱՐԷՍԻ

ՑԷՐՕԱՑԷԹՑԷՆ ԻՕԿԷՆՑԷՐԻԹՑԷՑԷ ՎԷ ԻՕԿԷՆՑԷՐԻԹՑԷՑԷՆ ՑԷՐՕԱՑԷԹԷ

ՀԱՅԹԱՑԱ ՊԻՐ ԳԷՐԲԷ ՏՕՂՐՈՒՏԱՆ ՏՕՂՐՈՒԹԱ ԻՇԼԷՐ

ՍԹԱՄՊՕԼՅԱՆ ՀԱՐԷԳԷԹԻ

Հէր ըրլինդան պէտտէրէ վուգու պուլուր, վէ Զանագ Գալէ, Միտիլլի, Իզմիր վէ Բիրէյէ օղրար։

ԻՕԿԷՆՑԷՐԻԹՑԷՑԷ ՎԻՒՐՈՒՏԻ

Հէր Բաղրէ էրթէյ ոդոնլարը վուգու պուլուր, վէ 4 պուչուգ կիւն իճրաի սէյեահաթ իտէր։

Մէ-լահաղրն. —Լուտէ գարտանըն սիւվար օլտուղու ԹԱՆԹԱ վաբորլարի· նոյեմբերին 21ինճի չարչընպէկ կիւնիւ էօյլէնճէն սօնրա. լտֆրանկա սաաթ 4տէ հարէքէթ իտէճէք տիր։

Եօլճու իլէ էմթաա նավլունը վէ սայիր մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէր ԱԹամպօլտա Պաղչէ գաբուսընտա Ահմէտ Բահիր բաչա խանընտա վագը չիրբէթը մէզքիւրէնին իտարէխանէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէկի տիր։